Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie

Wydział Polityki Społecznej

OPIEKA ZDROWOTNA NAD UCZNIAMI REALIZOWANA W SZKOŁACH WOJEWÓDZTWA PODKARPACKEGO W LATACH SZKOLNYCH 2017/2018–2021/2022

Rzeszów 2022 rok

Podkarpacki Urząd Wojewódzki
Wydział Polityki Społecznej – Oddział Zdrowia Publicznego
ul. Grunwaldzka 15 35-959 Rzeszów
tel. 17 867-13-20 fax 17 867-19-50 e-mail s@rzeszow.uw.gov.pl

Opracowanie merytoryczne i graficzne: Jadwiga Jagiełło-Kotwica

Przy wykorzystaniu danych z opracowania proszę podać źródło

Wprowadzenie

Celem opracowania jest przedstawienie realizacji opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach województwa podkarpackiego w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 z uwzględnieniem typów szkół oraz ich lokalizacji.

Źródłem informacji są roczne sprawozdania resortowe Ministra Zdrowia *MZ-06 z realizacji opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach za rok szkolny,* gromadzone przez Oddział Zdrowia Publicznego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Zagadnienie to reguluje *Ustawa o statystyce publicznej*. Zobowiązanymi do przekazania danych statystycznych są podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach.

Od marca 2020 roku przez kolejne dwa lata na funkcjonowanie opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach ogromny wpływ miał wirus SARS-CoV-2 i związane z pandemią ograniczenia stacjonarnej działalności szkół. Czasowa nauka zdalna ograniczyła możliwość realizacji planowej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach.

Spis treści

Wprowadzenie 3

1. Zakres i organizacja opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach 7
2. Szkoły objęte opieką zdrowotną według rodzaju i miejsca położenia szkoły 10
3. Uczniowie w szkołach według miejsca położenia i rodzaju szkoły 12
4. Uczniowie niepełnosprawni w szkołach województwa podkarpackiego 14
5. Miejsca realizacji świadczeń 15
6. Porady pielęgniarskie udzielane w szkołach w ramach opieki czynnej 17
7. Zabiegi i procedury lecznicze wykonane w trakcie pobytu w szkole 19
8. Udzielanie porad w przypadku nagłych zachorowań 21
9. Udzielanie porad w związku z przemocą, w tym rówieśniczą 23
10. Udział pielęgniarki w realizacji szkolnego programu edukacji zdrowotnej 25
11. Działania edukacyjne pielęgniarki w zakresie zdrowia jamy ustnej 27
12. Profilaktyka fluorkowa metodą nadzorowanego szczotkowania zębów 29
13. Testy przesiewowe (w części dotyczącej zadań pielęgniarki) 30
14. Profilaktyczne badania lekarskie 32
15. Opieka stomatologiczna 34

Spis tabel

Tabela 1. Szkoły objęte opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 10
Tabela 2. Szkoły objęte opieką zdrowotną w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 11
Tabela 3. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 12
Tabela 4. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w latach szkolnym 2020/2021 i 2021/2022 ... 13
Tabela 5. Uczniowie niepełnosprawni objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 14
Tabela 6. Uczniowie niepełnosprawni objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 14
Tabela 7. Miejsca realizacji świadczeń w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 15
Tabela 8. Miejsca realizacji świadczeń w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 16
Tabela 9. Opieka czynna w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 17
Tabela 10. Opieka czynna w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 18
Tabela 11. Zabiegi i procedury lecznicze wykonane w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 19
Tabela 12. Zabiegi i procedury lecznicze wykonane w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 20
Tabela 13. Udzielanie porad w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 21
Tabela 14. Udzielanie porad w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 22
Tabela 15. Udzielanie porad w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 23
Tabela 16. Udzielanie porad w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 24
Tabela 17. Realizacja szkolnego programu edukacji zdrowotnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 25
Tabela 18. Realizacja szkolnego programu edukacji zdrowotnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 26
Tabela 19. Działania edukacyjne pielęgniarki w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 27
Tabela 20. Uczniowie objęci programem edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 27
Tabela 21. Realizacja edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 28
Tabela 22. Uczniowie szkół podstawowych podlegający profilaktyce fluorkowej (klasy I-VI) w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 29
Tabela 23. Realizacja profilaktyki fluorkowej w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2021/2022 ... 29
Tabela 24. Testy przesiewowe w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 30
Tabela 25. Wykonanie testów przesiewowych w szkołach w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 31
Tabela 26. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 32
Tabela 27. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 33
Tabela 28. Opieka stomatologiczna w roku szkolnym 2021/2022 ... 34

Spis wykresów

Wykres 1. Szkoły objęte opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 10
Wykres 2. Szkoły objęte opieką zdrowotną w roku szkolnym 2021/2022 ... 11
Wykres 3. Szkoły objęte opieką opieką zdrowotną w roku szkolnym 2021/2022 ... 11
Wykres 4. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 12
Wykres 5. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w roku szkolnym 2021/2022 ... 13
Wykres 6. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w roku szkolnym 2021/2022 ... 13
Wykres 7. Uczniowie niepełnosprawni objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 14
Wykres 8. Struktura procentowa miejsc realizacji świadczeń w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021 ... 15
Wykres 9. Struktura procentowa miejsc realizacji świadczeń w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 16
Wykres 10. Procent uczniów objętych opieką czynną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 17
Wykres 11. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w ramach opieki czynnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 17
Wykres 12. Procent uczniów objętych opieką czynną w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 18
Wykres 13. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w ramach opieki czynnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 18
Wykres 14. Struktura zabiegów i procedur leczniczych w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 19
Wykres 15. Średnia liczba zabiegów i procedur leczniczych na ucznia udzielonych w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2019/2020–2021/2022 19
Wykres 16. Procent uczniów, u których wykonano zabiegi i procedury lecznicze w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 .. 20
Wykres 17. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 20
Wykres 18. Procent uczniów, którym udzielono porad w nagłych zachorowaniach i urazach w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 21
Wykres 19. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w nagłych zachorowaniach i urazach w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 21
Wykres 20. Procent uczniów, którym udzielono porad w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 22
Wykres 21. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 22
Wykres 22. Procent uczniów objętych opieką pielęgniarską w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 23
Wykres 23. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 23
Wykres 24. Procent uczniów, którym udzielono porad w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 24
Wykres 25. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 24
Wykres 26. Szkoły realizujące program edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 25
Wykres 27. Uczniowie objęci programem edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 25
Wykres 28. Szkoły realizujące program edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 26
Wykres 29. Uczniowie objęci programem edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 26
Wykres 30. Szkoły realizujące program edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 27
Wykres 31. Uczniowie objęci programem edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 27
Wykres 32. Szkoły objęte edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 28
Wykres 33. Uczniowie objęci edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 28
Wykres 34. Realizacja profilaktyki fluorkowej w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2021/2022 ... 29
Wykres 35. Struktura procentowa liczby uczniów, którym pielęgniarki wykonały testy przesiewowe w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 30
Wykres 36. Struktura procentowa liczby uczniów, którym pielęgniarki wykonały testy przesiewowe w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ... 31
Wykres 37. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 32
Wykres 38. Uczniowie zbadani i niezbadani przez lekarza w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022 ... 33
Wykres 39. Opieka stomatologiczna w roku szkolnym 2021/2022 ... 34

1. Zakres i organizacja opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

Głównym przepisem regulującym opiekę zdrowotną nad uczniami w szkołach jest *Ustawa o opiece nad uczniami* (Dz.U. 2019.1078), która określa:

- zakres i cele opieki zdrowotnej nad uczniami,
- podmioty sprawujące opiekę zdrowotną nad uczniami,
- podmioty zapewniające warunki organizacyjne opieki zdrowotnej nad uczniami,
- organizację opieki zdrowotnej nad uczniami oraz zadania podmiotów (sprawujących opiekę i zapewniających warunki organizacyjne),
- zasady integrowania opieki zdrowotnej nad uczniami,
- organizację opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi w szkole,
- monitorowanie opieki zdrowotnej nad uczniami,
- finansowanie zadań z zakresu opieki zdrowotnej nad uczniami,
- dokumentowanie i sprawozdawanie realizacji zadań z zakresu opieki zdrowotnej nad uczniami.

Opieka zdrowotna nad uczniami obejmuje:

- profilaktyczną opiekę zdrowotną,
- promocję zdrowia,
- opiekę stomatologiczną,

i sprawują ją:

- lekarz podstawowej opieki zdrowotnej sprawujący opiekę nad uczniem na podstawie deklaracji wyboru lekarza POZ,
- lekarz dentysta,
- pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania lub higienistka szkolna lub położna posiadająca kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa nauczania i wychowania.

Świadczenia pielęgniarki lub higienistki szkolnej obejmują:

- wykonywanie i interpretowanie testów przesiewowych,
- kierowanie postępowaniem poprzesiewowym oraz sprawowanie opieki nad uczniami z dodatnimi wynikami testów,
- czynne poradnictwo dla uczniów z problemami zdrowotnymi,
- sprawowanie opieki nad uczniami z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnością, w tym realizacja świadczeń pielęgniarskich, wyłącznie na podstawie zlecenia lekarskiego (i w porozumieniu z lekarzem POZ, na którego liście świadczeniobiorców znajduje się uczeń) zabiegów i procedur leczniczych koniecznych do wykonania u ucznia w trakcie pobytu w szkole,

- udzielanie pomocy przedlekarskiej w przypadku nagłych zachorowań, urazów i zatruć,
- doradztwo dla dyrektora szkoły w sprawie warunków bezpieczeństwa uczniów, organizacji posiłków i warunków sanitarnychw szkole,
- edukacja w zakresie zdrowia jamy ustnej,
- prowadzenie u uczniów szkół podstawowych grupowej profilaktyki fluorkowej metodą nadzorowanego szczotkowania zębów preparatami fluorkowymi 6 razy w roku, w odstępach co 6 tygodni (klasy I–VI znajdujące się na obszarach, gdzie poziom fluorków w wodzie pitnej nie przekracza wartości 1 mg/l),
- udział w planowaniu, realizacji i ocenie edukacji zdrowotnej
- profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami zarówno pielęgniarska jak i lekarza POZ oraz lekarza dentysty jest sprawowana do ukończenia 19. roku życia, a w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – do ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

Dzieci realizujące obowiązek rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego na terenie szkolnym również są objęte opieką zdrowotną przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną.

Terminy wykonania testów przesiewowych:

- roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne,
- klasa III szkoły podstawowej,
- klasa V szkoły podstawowej,
- klasa VII szkoły podstawowej,
- klasa I szkoły ponadpodstawowej,
- 19 rok życia – uczeń kończący szkołę ponadpodstawową.

W celu integrowania opieki zdrowotnej nad uczniami pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna współpracuje z:

- lekarzem,
- lekarzem dentystą,
- rodzicami.

Współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania z lekarzem lub zespołem POZ, polega na:

- uzyskiwaniu porad,
- wymianie informacji o stanie zdrowia uczniów w zakresie niezbędnym do realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej,
- podejmowaniu wspólnych działań, w zakresie niezbędnym do zachowania zdrowia, profilaktyki, rozpoznawania i leczenia chorób, pielęgnowania oraz rehabilitacji uczniów,
- podejmowaniu wspólnych działań w zakresie profilaktyki chorób, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej oraz identyfikacji czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych.

- profilaktyczne badania lekarskie (bilanse zdrowia) dzieci i młodzieży szkolnej do ukończenia 19 r.ż., a także obowiązkowe szczepienia ochronne wykonują lekarze, do których osoby te są zadeklarowane.

Terminy wykonywania bilansów zdrowia:

- roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne,
- klasa III szkoły podstawowej,
- klasa VII szkoły podstawowej,
- klasa I szkoły ponadpodstawowej,
- 19 rok życia – uczeń kończący szkołę ponadpodstawową.

Lekarz dentysta sprawujący opiekę stomatologiczną nad uczniami wykonuje:

- świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia,
- profilaktyczne świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia.

Lekarz dentysta współpracuje z pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania albo higienistką szkolną oraz dyrektorem szkoły w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jamy ustnej oraz profilaktyki próchnicy zębów u uczniów.

Profilaktyczna opieka zdrowotna pielęgniarska oraz stomatologiczna nad uczniami są sprawowane w przypadku braku sprzeciwu rodziców albo pełnoletnich uczniów.

Sprawowanie opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi oraz leczenie stomatologiczne, wymagają pisemnej zgody rodziców albo pełnoletnich uczniów. Zgodę wyraża się przed objęciem ucznia opieką.

2. Szkoły objęte opieką zdrowotną według rodzaju i miejsca położenia szkoły

Z danych uzyskanych na podstawie formularzy sprawozdawczych MZ-06 wynika, że w roku szkolnym 2021/2022 w województwie podkarpackim opiekę zdrowotną nad uczniami sprawowało 210 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, tj. o 2 więcej niż w roku poprzednim. Obejmowały one opieką ogółem 1372 placówki szkolno-wychowawcze, z czego w miastach 527 (38,4%), a na terenach wiejskich 845 (61,6%).

Najliczniejszą grupę stanowiły szkoły podstawowe 1035, co stanowi 75,4% ogólnej liczby szkół objętych opieką. Następną, co do wielkości grupą były licea 127 (9,3%).

Liczba szkół publicznych objętych opieką 1296 (94,5%), a niepublicznych 76 (5,5%).

Tabela 1. Szkoły objęte opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Liczba szkół*	w tym			
		miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
2017/2018	1 751	592	1 159	1 671	80
2018/2019	1 809	614	1 195	1 709	100
2019/2020	1 376	517	859	1 311	65
2020/2021	1 386	538	848	1 318	68
2021/2022	1 372	527	845	1 296	76

**do roku 2018 funkcjonowały gimnazja*

Wykres 1. Szkoły objęte opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

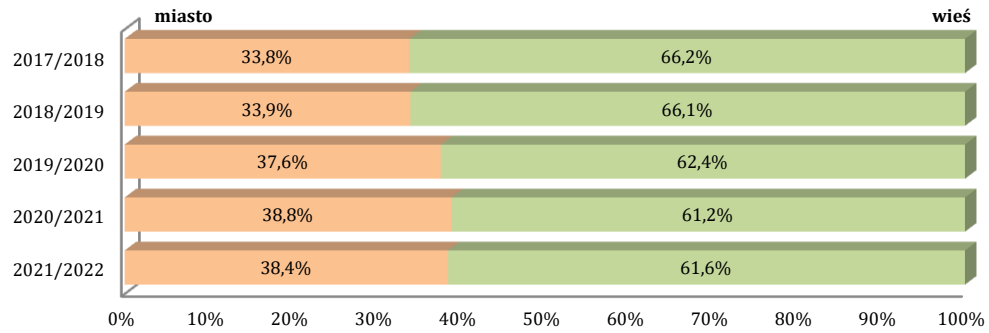

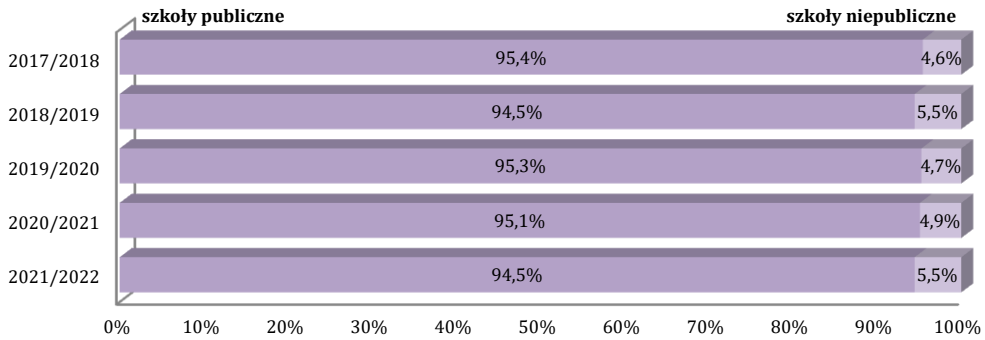

Tabela 2. Szkoły objęte opieką zdrowotną w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Liczba szkół	w tym			
		miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
rok szkolny 2020/2021					
Podstawowa	1 043	238	805	990	53
Liceum	127	114	13	114	13
Technikum i szkoła branżowa II st.	106	93	13	106	
Branżowa I st.	60	52	8	60	
Szkoła specjalna	50	41	9	48	2
Razem	**1 386**	**538**	**848**	**1318**	**68**
rok szkolny 2021/2022					
Podstawowa	1 035	234	801	976	59
Liceum	127	116	11	114	13
Technikum i szkoła branżowa II st.	103	87	16	102	1
Branżowa I st.	56	48	8	56	
Szkoła specjalna	51	42	9	48	3
Razem	**1 372**	**527**	**845**	**1 296**	**76**

Wykres 2. Szkoły objęte opieką zdrowotną w roku szkolnym 2021/2022

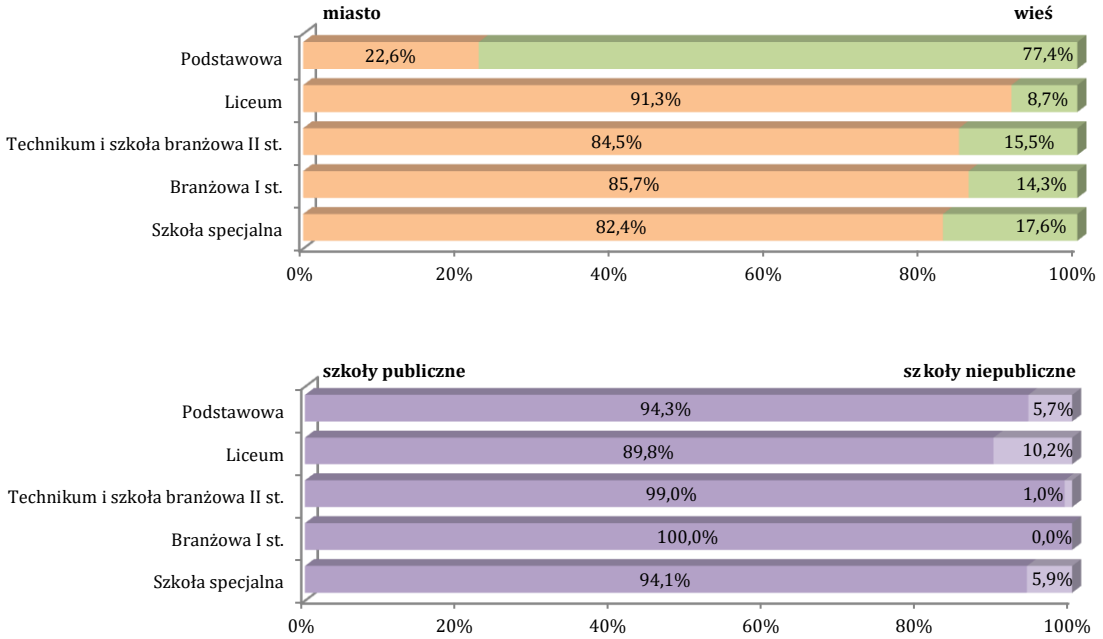

Wykres 3. Szkoły objęte opieką opieką zdrowotną w roku szkolnym 2021/2022

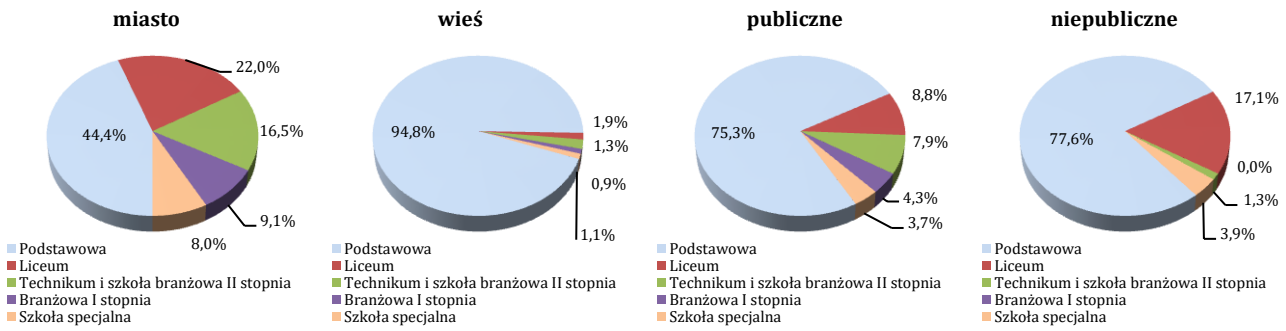

3. Uczniowie w szkołach według miejsca położenia i rodzaju szkoły

W roku szkolnym 2021/2022 w województwie podkarpackim pod opieką pielęgniarek i higienistek szkolnych w środowisku nauczania i wychowania ogółem było 268 093 uczniów, w mieście 166 318 (62,0%), a na wsi 101 775 (38,0%).

Najliczniejszą grupę stanowili uczniowie szkół podstawowych 177 719, co stanowi 66,3% ogólnej liczby uczniów objętych opieką w szkołach. Następną, co do wielkości grupą byli uczniowie techników i szkół branżowych II stopnia 42 368 (15,8%).

W szkołach publicznych objęto opieką 261 284 uczniów (97,5%), a w niepublicznych 6 809 (2,5%).

Tabela 3. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Liczba uczniów	w tym			
		miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
2017/2018	267 629	155 308	112 321	262 929	4 700
2018/2019	265 851	153 560	112 291	259 141	6 710
2019/2020	263 332	161 771	101 561	258 625	4 707
2020/2021	270 266	168 508	101 758	265 231	5 035
2021/2022	268 093	166 318	101 775	261 284	6 809

Wykres 4. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

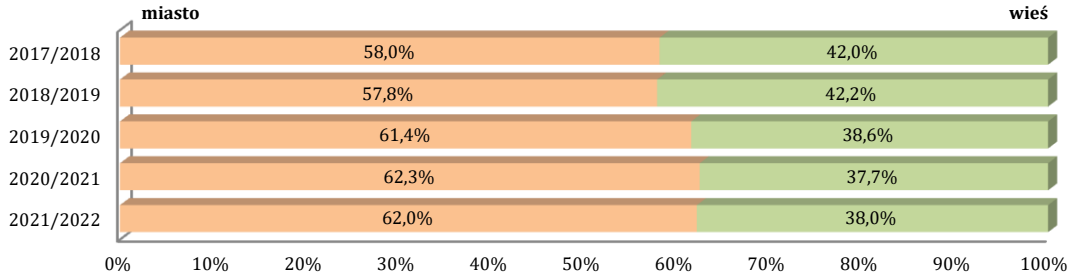

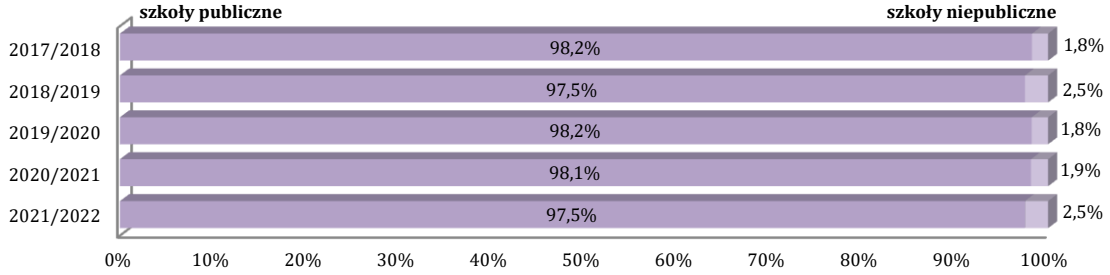

Tabela 4. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów		w tym			
	l. bezwzgl.	%	miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
rok szkolny 2020/2021						
Podstawowa	179 870	66,6	82 627	97 243	175 835	4 035
Liceum	36 524	13,5	35 432	1 092	35 658	866
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 424	15,3	38 870	2 554	41 424	
Branżowa I st.	9 665	3,6	9 183	482	9 665	
Szkoła specjalna	2 783	1,0	2 396	387	2 649	134
Razem	**270 266**	**100,0**	**168 508**	**101 758**	**265 231**	**5 035**
rok szkolny 2021/2022						
Podstawowa	177 719	66,3	81 049	96 670	172 301	5 418
Liceum	37 146	13,9	36 112	1 034	36 097	1 049
Technikum i szkoła branżowa II st.	42 368	15,8	39 160	3 208	42 319	49
Branżowa I st.	7 512	2,8	7 065	447	7 512	
Szkoła specjalna	3 348	1,2	2 932	416	3 055	293
Razem	**268 093**	**100,0**	**166 318**	**101 775**	**261 284**	**6 809**

Wykres 5. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w roku szkolnym 2021/2022

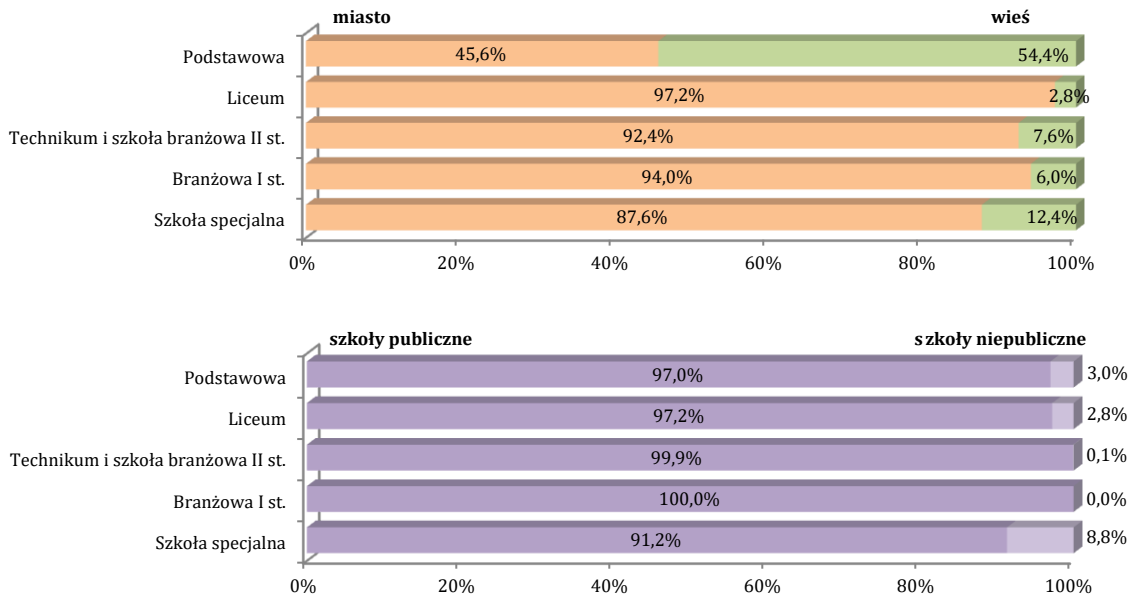

Wykres 6. Uczniowie objęci opieką zdrowotną w roku szkolnym 2021/2022

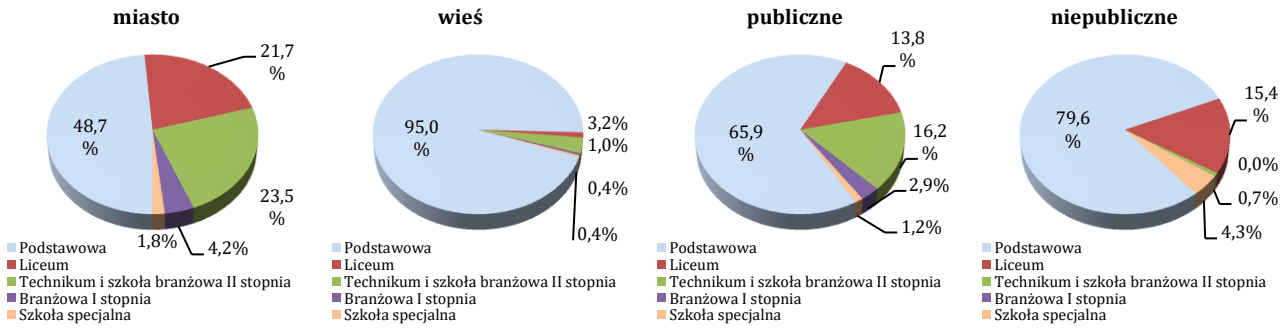

4. Uczniowie niepełnosprawni w szkołach województwa podkarpackiego

W roku szkolnym 2021/2022 opieką profilaktyczną objęto 8 270 uczniów niepełnosprawnych, co stanowiło 3,1 % ogólnej liczby uczniów.

Najwięcej uczniów niepełnosprawnych objęto opieką w szkołach specjalnych (ogółem uczniów – 3 348; niepełnosprawnych – 3 032, co stanowi 90,6%). Procentowo najmniej uczniów niepełnosprawnych (1,2%) uczęszczało do technikum (objęto opieką ogółem – 42 368; w tym niepełnosprawnych – 512).

Tabela 5. Uczniowie niepełnosprawni objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Liczba uczniów ogółem	Liczba uczniów niepełnosprawnych	w tym			
			miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepubliczna
2017/2018	267 629	7 517	5 602	1 915	7 238	279
2018/2019	265 851	7 490	5 410	2 080	7 222	268
2019/2020	263 332	7 841	5 805	2 036	7 476	365
2020/2021	270 266	7 924	5 770	2 154	7 480	444
2021/2022	268 093	8 270	6 089	2 181	7 649	621

Tabela 6. Uczniowie niepełnosprawni objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Uczniowie w szkole ogółem	z tego:		Uczniowie niepełno-sprawni	z tego	
		miasto	wieś		miasto	wieś
rok szkolny 2020/2021						
Podstawowa	179 870	82 627	97 243	4 194	2 461	1 733
Liceum	36 524	35 432	1 092	469	463	6
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 424	38 870	2 554	453	432	21
Branżowa I st.	9 665	9 183	482	157	150	7
Szkoła specjalna	2 783	2 396	387	2 651	2 264	387
Razem	**270 266**	**168 508**	**101 758**	**7 924**	**5 770**	**2 154**
rok szkolny 2021/2022						
Podstawowa	177 719	81 049	96 670	4 025	2 319	1 706
Liceum	37 146	36 112	1 034	521	517	4
Technikum i szkoła branżowa II st.	42 368	39 160	3 208	512	467	45
Branżowa I st.	7 512	7 065	447	180	170	10
Szkoła specjalna	3 348	2 932	416	3 032	2 616	416
Razem	**268 093**	**166 318**	**101 775**	**8 270**	**6 089**	**2 181**

Wykres 7. Uczniowie niepełnosprawni objęci opieką zdrowotną w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

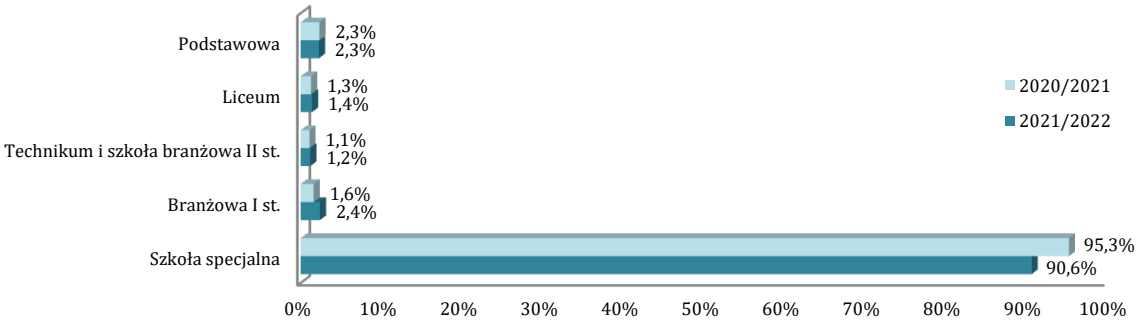

5. Miejsca realizacji świadczeń

W roku szkolnym 2021/2022 pielęgniarki szkolne sprawowały opiekę zdrowotną nad uczniami w 1372 szkołach. Gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej na terenie szkoły miało 967 szkół, tj. 70,5% ogólnej liczby szkół, gabinet w budynku należącym do innej szkoły (w zespole szkół) 71 szkół, tj. 5,2%, inne pomieszczenie w szkole niebędące gabinetem 170 szkół, tj. 12,4%. Natomiast gabinet poza szkołą miały 164 szkoły, tj. 12,0%.

Tabela 7. Miejsca realizacji świadczeń w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Ogółem			Miasto			Wieś		
	liczba miejsc udzielania świadczeń ogółem	gabinet na terenie szkoły	%	liczba miejsc udzielania świadczeń ogółem	gabinet na terenie szkoły	%	liczba miejsc udzielania świadczeń ogółem	gabinet na terenie szkoły	%
2017/2018	1 751	1 080	61,7	592	464	78,4	1 159	616	53,1
2018/2019	1 809	1 245	68,8	614	492	80,1	1 195	753	63,0
2019/2020	1 376	962	69,9	517	422	81,6	859	540	62,9
2020/2021	1 386	970	70,0	432	432	80,3	848	538	63,4
2021/2022	1 372	967	70,5	428	428	81,2	845	539	63,8

Wykres 8. Struktura procentowa miejsc realizacji świadczeń w latach szkolnych 2017/2018–2020/2021

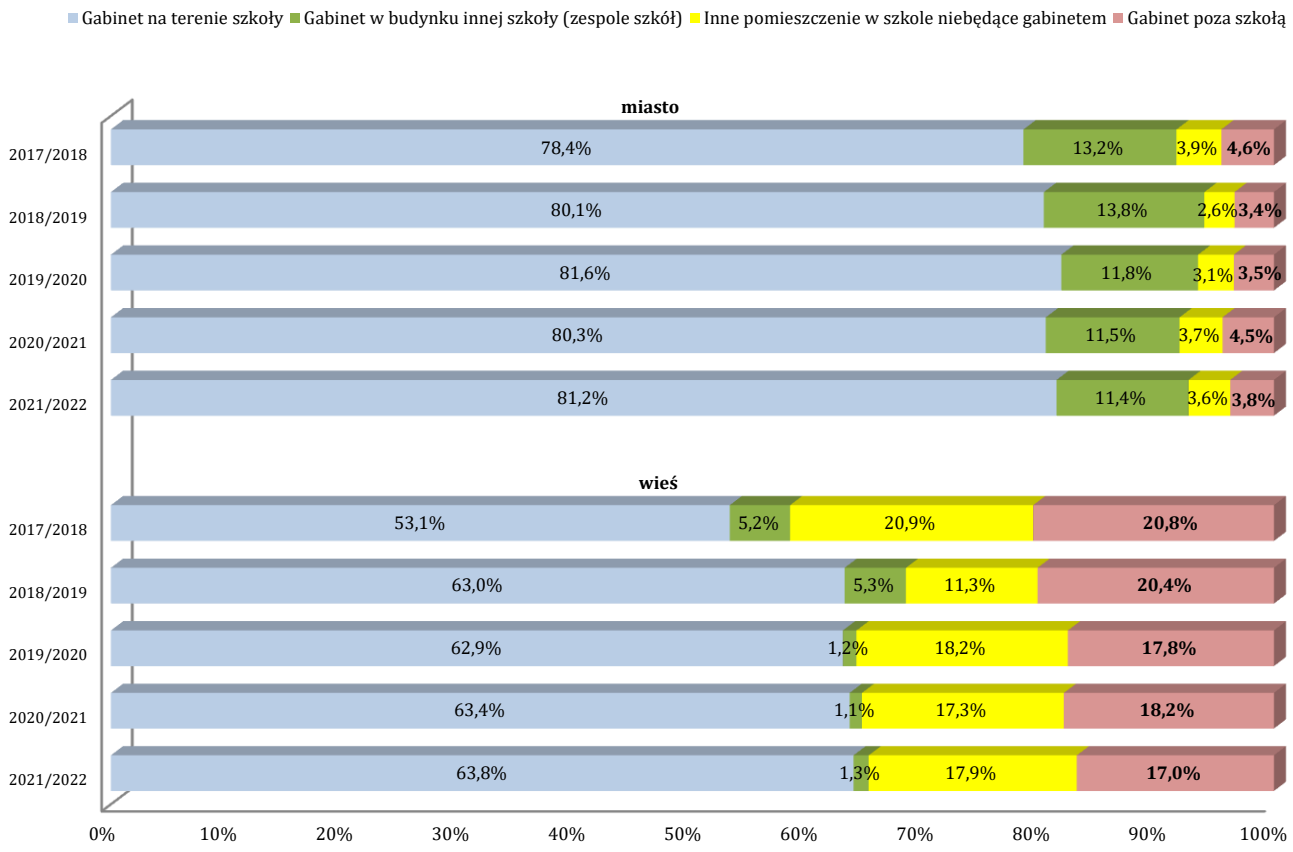

Tabela 8. Miejsca realizacji świadczeń w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Ogółem	Gabinet na terenie szkoły	Gabinet w budynku innej szkoły (w zespole szkół)	Inne pomieszczenie w szkole niebędące gabinetem	Gabinet poza szkołą
rok szkolny 2020/2021					
Podstawowa	1 043	714	13	157	159
Liceum	127	84	28	6	9
Technikum i szkoła branżowa II st.	106	96	4	1	5
Branżowa I st.	60	34	20	2	4
Szkoła specjalna	50	42	6	1	1
Razem	**1 386**	**970**	**71**	**167**	**178**
rok szkolny 2020/2021					
Podstawowa	1 035	706	17	163	149
Liceum	127	88	28	4	7
Technikum i szkoła branżowa II st.	103	89	8	1	5
Branżowa I st.	56	38	13	2	3
Szkoła specjalna	51	46	5		
Razem	**1 372**	**967**	**71**	**170**	**164**

Wykres 9. Struktura procentowa miejsc realizacji świadczeń w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

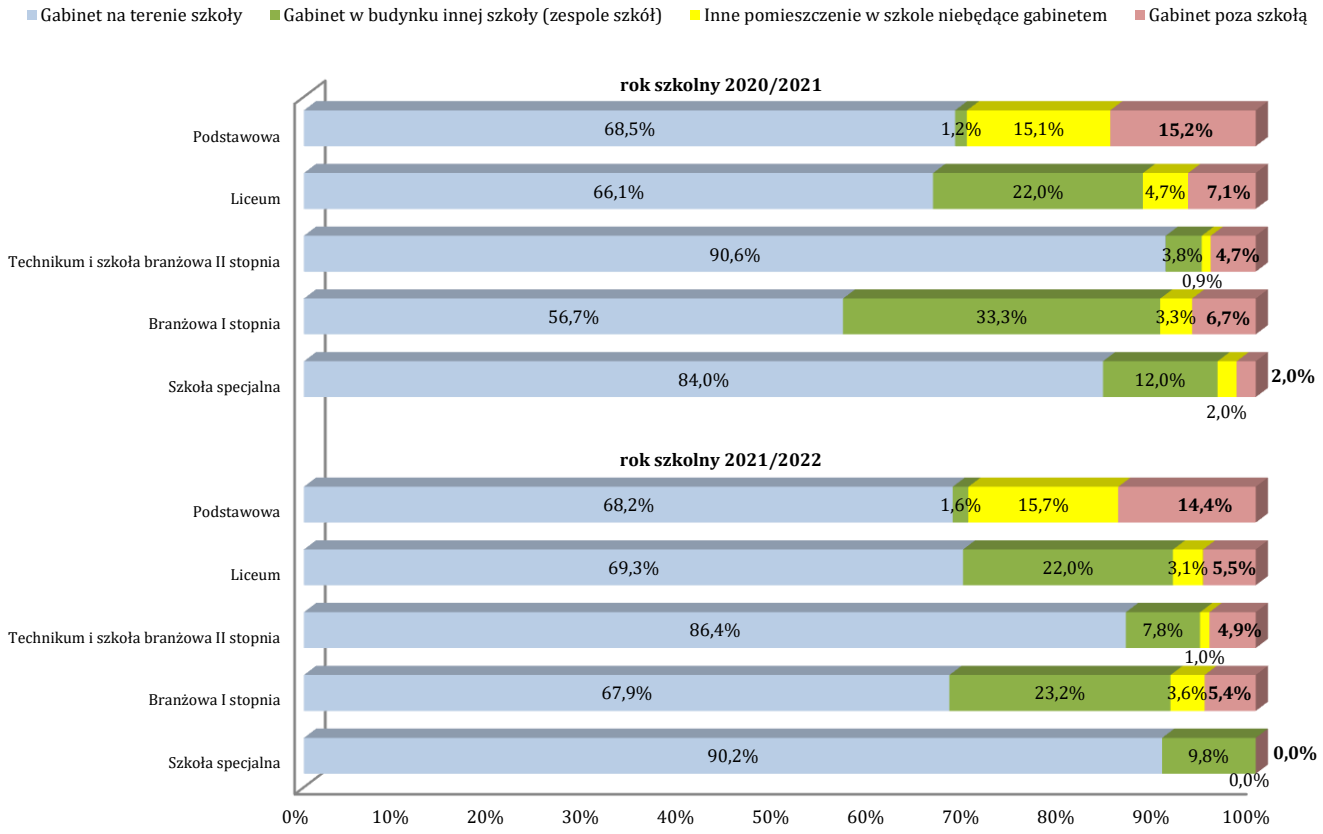

6. Porady pielęgniarskie udzielane w szkołach w ramach opieki czynnej

W roku szkolnym 2021/2022 na 268 093 uczniów ogółem w szkołach opieką czynną zostało objętych 34 490 uczniów, tj. 12,9% wszystkich (wzrost o 3 p.p. w stosunku do roku poprzedniego). Udzielono im 51 138 porad, średnio 1,5 porady na ucznia.

Najwyższy odsetek uczniów objętych opieką czynną był w szkołach specjalnych, tj. 43,4%.

Tabela 9. Opieka czynna w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką czynną		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
2017/2018	267 629	155 308	112 321	50 393	79 178	32 334	54 284	18 059	24 894
2018/2019	265 851	153 560	112 291	54 875	87 875	34 077	59 856	20 798	28 019
2019/2020	263 332	161 771	101 561	40 636	60 971	27 077	43 905	13 559	17 066
2020/2021	270 266	168 508	101 758	25 896	35 098	14 728	21 138	11 168	13 960
2021/2022	268 093	166 318	101 775	34 490	51 138	20 839	33 380	13 651	17 758

Wykres 10. Procent uczniów objętych opieką czynną w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

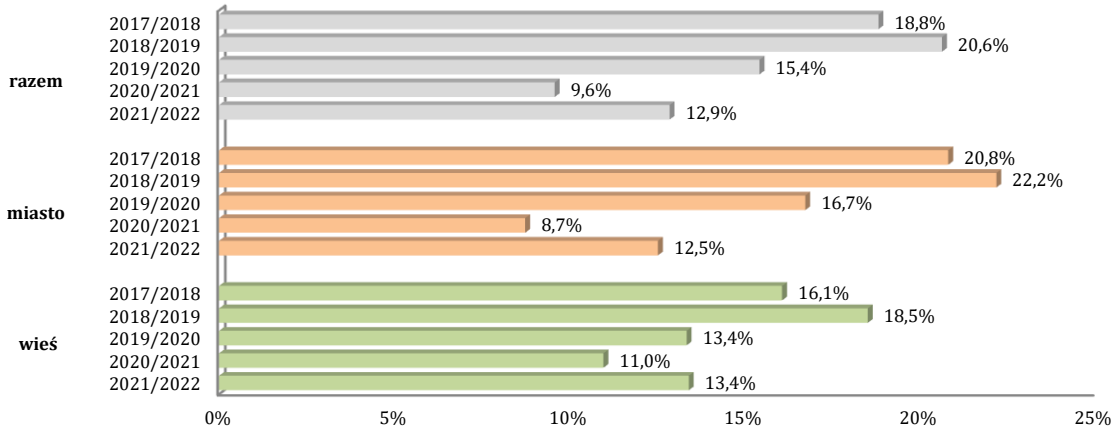

Wykres 11. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w ramach opieki czynnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

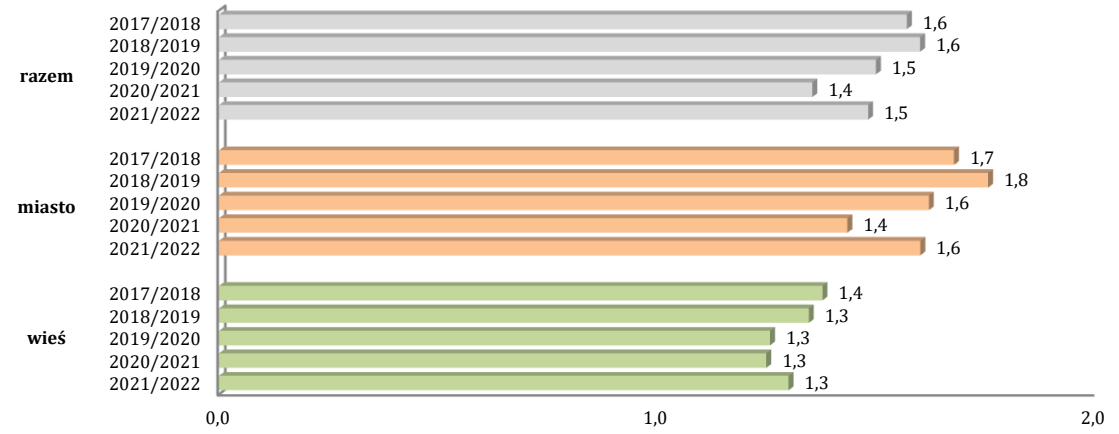

Tabela 10. Opieka czynna w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką czynną		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
rok szkolny 2020/2021									
Podstawowa	179 870	82 627	97 243	19 029	24 117	8 139	10 670	10 890	13 447
Liceum	36 524	35 432	1 092	2 278	3 162	2 262	3 139	16	23
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 424	38 870	2 554	2 870	3 634	2 784	3 545	86	89
Branżowa I st.	9 665	9 183	482	622	1 010	618	1 004	4	6
Szkoła specjalna	2 783	2 396	387	1 097	3 175	925	2 780	172	395
Razem	**270 266**	**168 508**	**101 758**	**25 896**	**35 098**	**14 728**	**21 138**	**11 168**	**13 960**
rok szkolny 2021/2022									
Podstawowa	177 719	81 049	96 670	22 958	30 917	10 292	14 470	12 666	16 447
Liceum	37 146	36 112	1 034	4 499	5 508	4 187	5 183	312	325
Technikum i szkoła branżowa II st.	42 368	39 160	3 208	4 730	6 219	4 226	5 678	504	541
Branżowa I st.	7 512	7 065	447	849	1 268	819	1 238	30	30
Szkoła specjalna	3 348	2 932	416	1 454	7 226	1 315	6 811	139	415
Razem	**268 093**	**166 318**	**101 775**	**34 490**	**51 138**	**20 839**	**33 380**	**13 651**	**17 758**

Wykres 12. Procent uczniów objętych opieką czynną w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

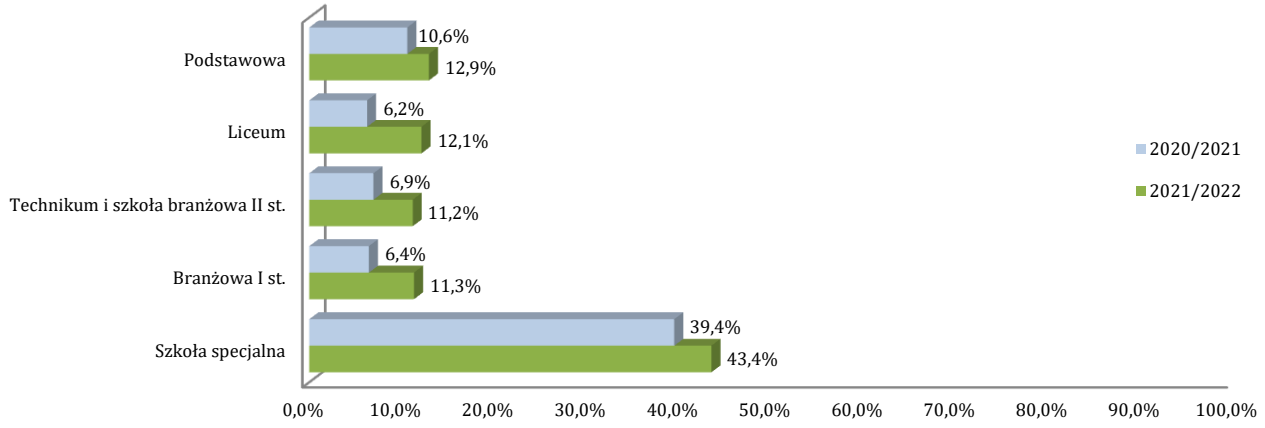

Wykres 13. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w ramach opieki czynnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

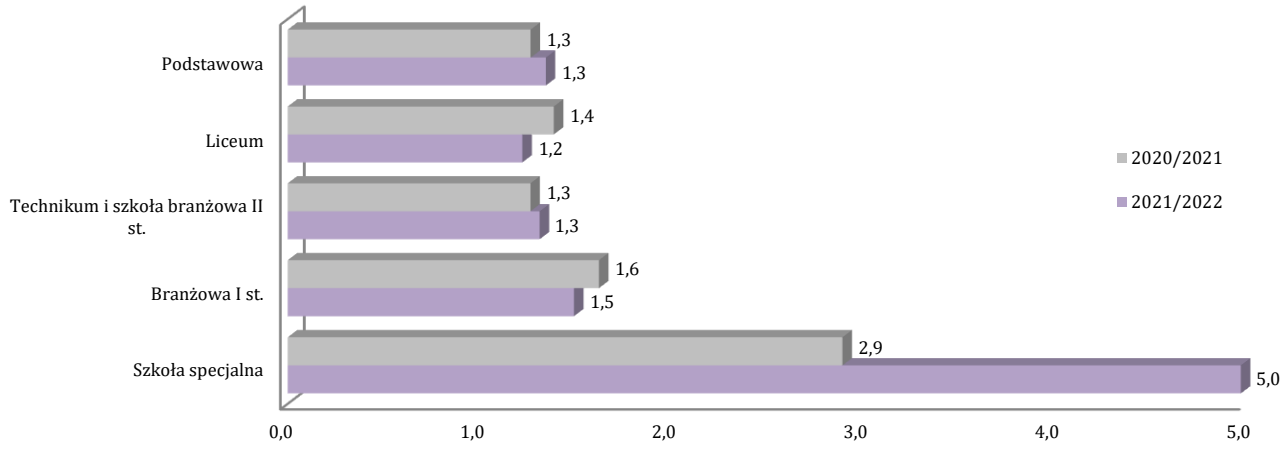

7. Zabiegi i procedury lecznicze wykonane w trakcie pobytu w szkole

W roku szkolnym 2021/2022 na 268 093 uczniów, ogółem zabiegi i procedury lecznicze wykonano w trakcie pobytu w szkole u 3 903 uczniów, tj. 1,5%. Wykonano im 39 711 zabiegów, średnio 10 na ucznia. Ponad 85% tych zabiegów wykonano uczniom szkół specjalnych (średnio 46,4 zabiegu na ucznia).

Tabela 11. Zabiegi i procedury lecznicze wykonane w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Zabiegi i procedury lecznicze wykonane w trakcie pobytu w szkole		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba zabiegów	liczba uczniów	liczba zabiegów	liczba uczniów	liczba zabiegów
2017/2018	267 629	155 308	112 321	8 011	b.d.	4 931	b.d.	3 080	b.d.
2018/2019	265 851	153 560	112 291	7 974	b.d.	4 898	b.d.	3 076	b.d.
2019/2020	263 332	161 771	101 561	3 818	23 461	2 265	17 529	1 553	5 932
2020/2021	270 266	168 508	101 758	2 851	24 829	1 358	23 075	1 493	1 754
2021/2022	268 093	166 318	101 775	3 903	39 711	2 184	31 444	1 719	8 267

Wykres 14. Struktura uczniów, u których wykonano zabiegi i procedury lecznicze w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

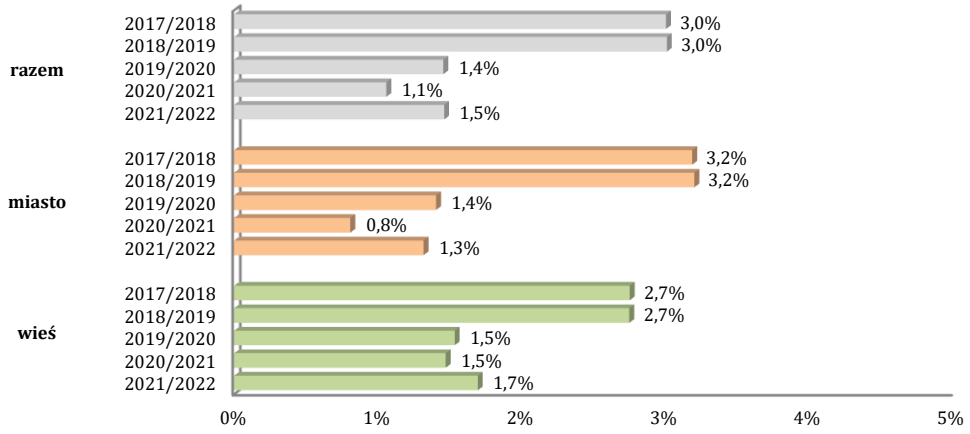

Wykres 15. Średnia liczba zabiegów i procedur leczniczych na ucznia wykonanych w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2019/2020 i 2021/2022

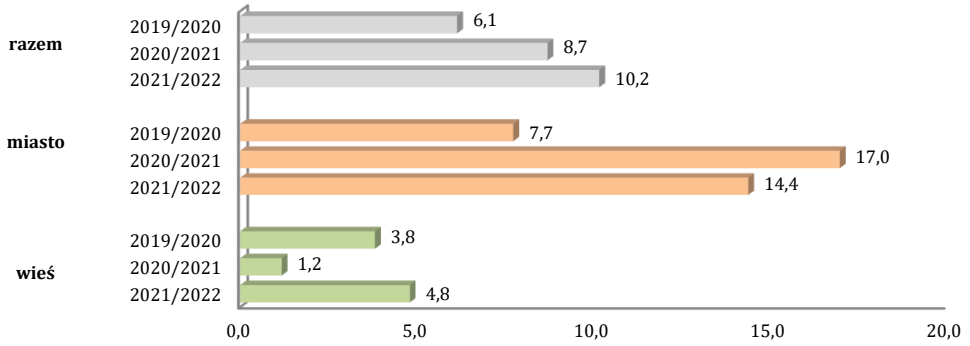

Tabela 12. Zabiegi i procedury lecznicze wykonane w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Zabiegi i procedury lecznicze wykonane w trakcie pobytu w szkole		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba zabiegów	liczba uczniów	liczba zabiegów	liczba uczniów	liczba zabiegów
rok szkolny 2020/2021									
Podstawowa	179 870	82 627	97 243	1 737	6 161	553	4 752	1 184	1 409
Liceum	36 524	35 432	1 092	135	165	134	164	1	1
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 424	38 870	2 554	342	367	169	194	173	173
Branżowa I st.	9 665	9 183	482	57	63	56	62	1	1
Szkoła specjalna	2 783	2 396	387	580	18 073	446	17 903	134	170
Razem	**270 266**	**168 508**	**101 758**	**2 851**	**24 829**	**1 358**	**23 075**	**1 493**	**1 754**
rok szkolny 2021/2022									
Podstawowa	177 719	81 049	96 670	2 623	5 235	1 089	3430	1 534	1 805
Liceum	37 146	36 112	1 034	244	275	226	248	18	27
Technikum i szkoła branżowa II st.	42 368	39 160	3 208	193	254	175	230	18	24
Branżowa I st.	7 512	7 065	447	115	136	110	130	5	6
Szkoła specjalna	3 348	2 932	416	728	33 811	584	27 406	144	6 405
Razem	**268 093**	**166 318**	**101 775**	**3 903**	**39 711**	**2 184**	**31 444**	**1 719**	**8 267**

Wykres 16. Procent uczniów, u których wykonano zabiegi i procedury lecznicze w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

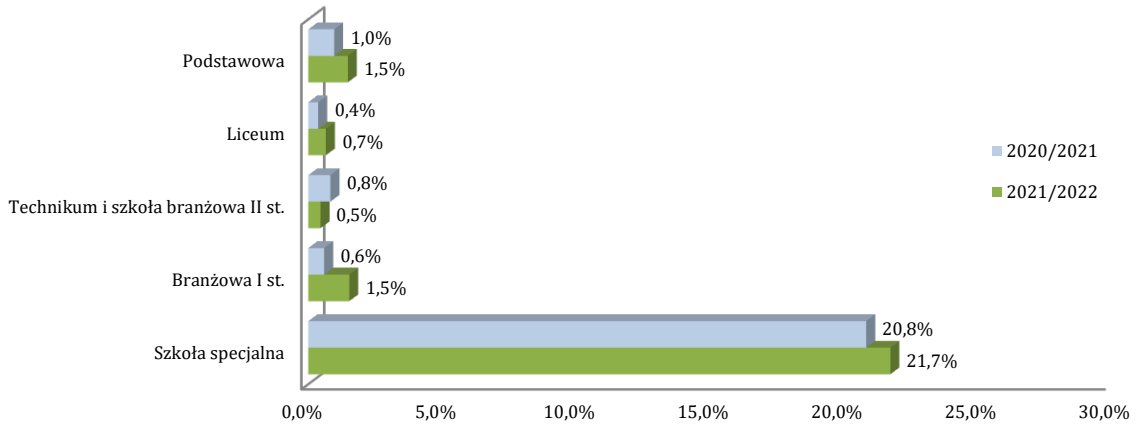

Wykres 17. Średnia liczba wykonanych zabiegów i procedur leczniczych w trakcie pobytu w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

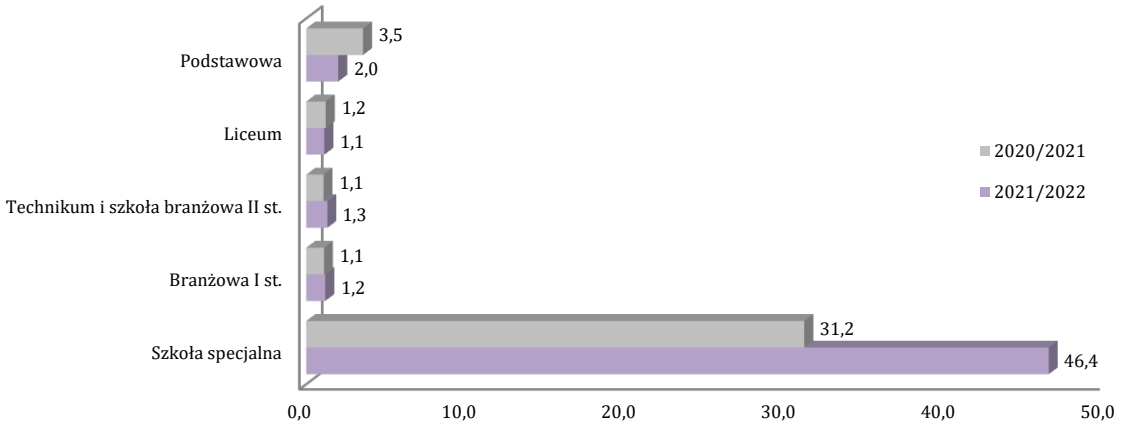

8. Udzielanie porad w przypadku nagłych zachorowań

W roku szkolnym 2021/2022 do pielęgniarki szkolnej z powodu nagłych zachorowań zgłosiło się 86 141 uczniów, tzn., co trzeci uczeń. Natomiast w szkołach specjalnych ponad 77% uczniów wymagało pomocy z powodu nagłych zachorowań.

Pielęgniarki udzieliły 146 826 porad (wzrost prawie dwukrotny w stosunku do roku poprzedniego, gdzie udzielono 75 511 porad).

Tabela 13. Udzielanie porad w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką w nagłych zachorowaniach i urazach		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
2017/2018	267 629	155 308	112 321	104 101	189 731	82 400	159 123	21 701	30 608
2018/2019	265 851	153 560	112 291	99 084	191 538	76 899	160 280	22 185	31 258
2019/2020	263 332	161 771	101 561	80 881	136 282	65 386	116 326	15 495	19 956
2020/2021	270 266	168 508	101 758	49 854	75 511	41 496	64 418	8 358	11 093
2021/2022	268 093	166 318	101 775	86 141	146 826	71 815	127 644	14 326	19 182

Wykres 18. Procent uczniów, którym udzielono porad w nagłych zachorowaniach i urazach w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

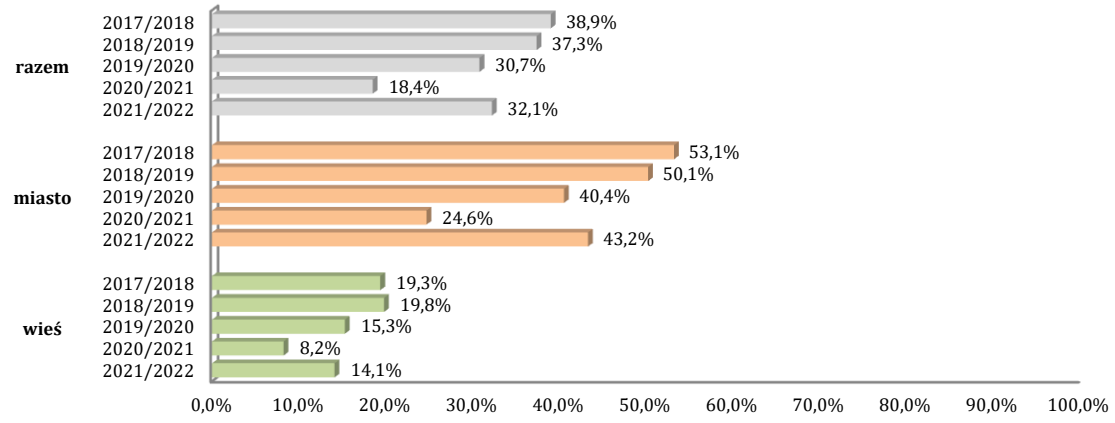

Wykres 19. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w nagłych zachorowaniach i urazach w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

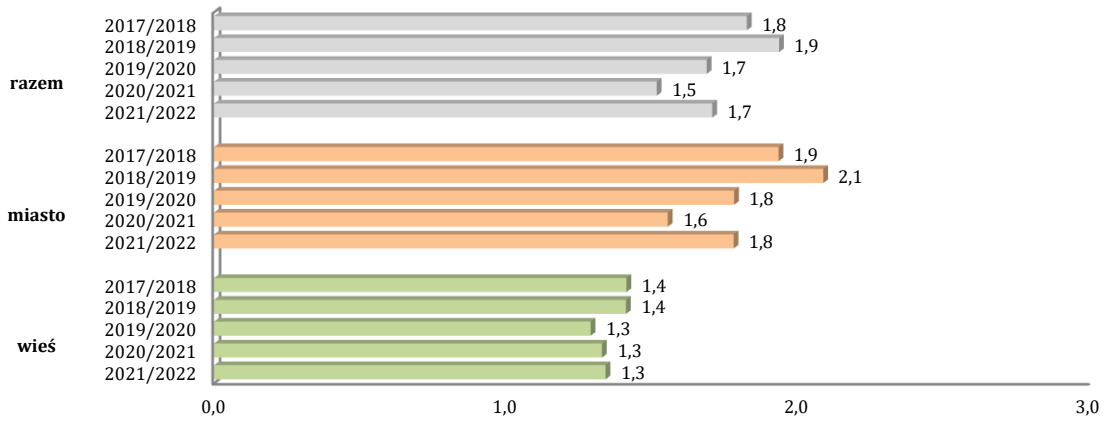

Tabela 14. Udzielanie porad w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką w nagłych zachorowaniach i urazach		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
rok szkolny 2020/2021									
Podstawowa	179 870	82 627	97 243	34 505	51 581	26 647	42 430	7 858	9 151
Liceum	36 524	35 432	1 092	5 351	6 795	5 313	6 740	38	55
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 424	38 870	2 554	6 935	8 123	6 787	7 953	148	170
Branżowa I st.	9 665	9 183	482	1 198	1 554	1 177	1 528	21	26
Szkoła specjalna	2 783	2 396	387	1 865	7 458	1 572	5 767	293	1 691
Razem	**270 266**	**168 508**	**101 758**	**49 854**	**75 511**	**41 496**	**64 418**	**8 358**	**11 093**
rok szkolny 2021/2022									
Podstawowa	177 719	81 049	96 670	51 572	93 365	38 141	76 523	13 431	16 842
Liceum	37 146	36 112	1 034	15 629	20 948	15 512	20 804	117	144
Technikum i szkoła branżowa II st.	42 368	39 160	3 208	13 762	19 618	13 413	19 087	349	531
Branżowa I st.	7 512	7 065	447	2 597	3 630	2 550	3 581	47	49
Szkoła specjalna	3 348	2 932	416	2 581	9 265	2199	7649	382	1 616
Razem	**268 093**	**166 318**	**101 775**	**86 141**	**146 826**	**71 815**	**127 644**	**14 326**	**19 182**

Wykres 20. Procent uczniów, którym udzielono porad w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

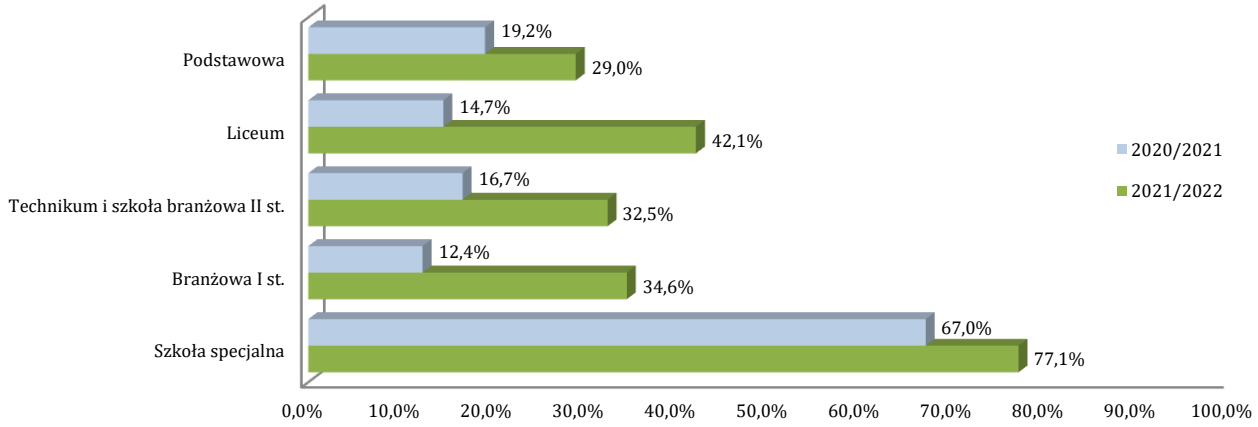

Wykres 21. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w nagłych zachorowaniach w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

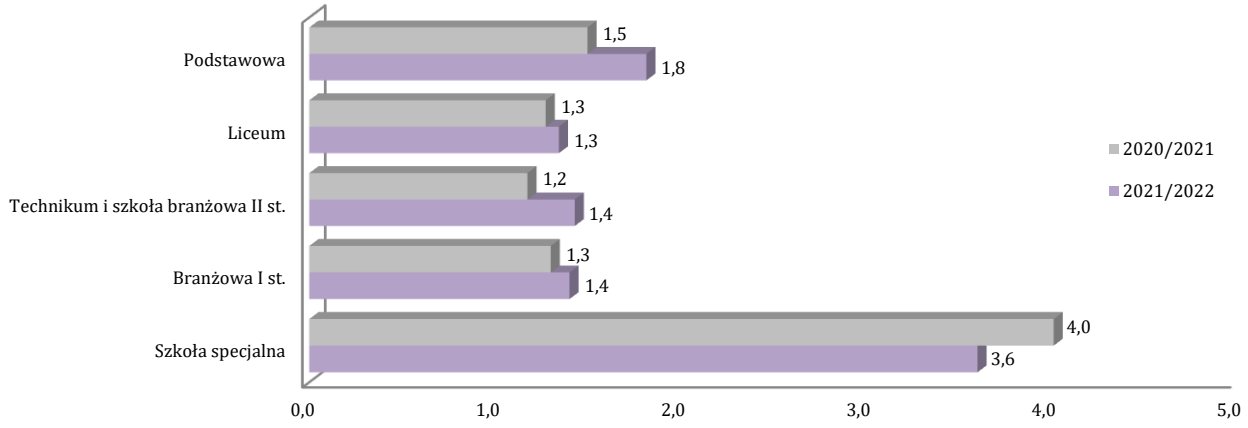

9. Udzielanie porad w związku z przemocą, w tym rówieśniczą

W roku szkolnym 2021/2022 w związku z przemocą udzielono porad 800 uczniom, tj. 0,3% ogółu uczniów w szkołach. Nastąpił znaczny wzrost w stosunku do roku poprzedniego (nawet do okresu sprzed pandemii).

Pielęgniarki i higienistki szkolne udzieliły 1 134 porady (w roku poprzednim – 596 porad). Większość porad udzielono uczniom szkół specjalnych – 224 oraz podstawowowych – 779.

Tabela 15. Udzielanie porad w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		Zdiagnozowane zjawiska przemocy w szkole (w tym przemocy rówieśniczej)		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
2017/2018	267 629	155 308	112 321	750	1 111	402	585	348	526
2018/2019	265 851	153 560	112 291	661	998	476	649	185	349
2019/2020	263 332	161 771	101 561	618	968	238	526	380	442
2020/2021	270 266	168 508	101 758	312	596	132	311	180	285
2021/2022	268 093	166 318	101 775	800	1 134	251	427	549	707

Wykres 22. Procent uczniów objętych opieką pielęgniarską w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

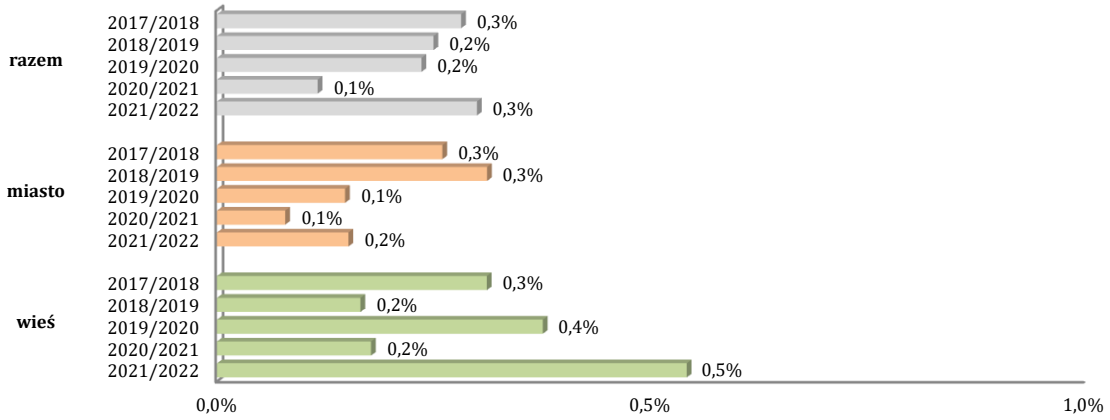

Wykres 23. Średnia liczba porad na ucznia udzielonych w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

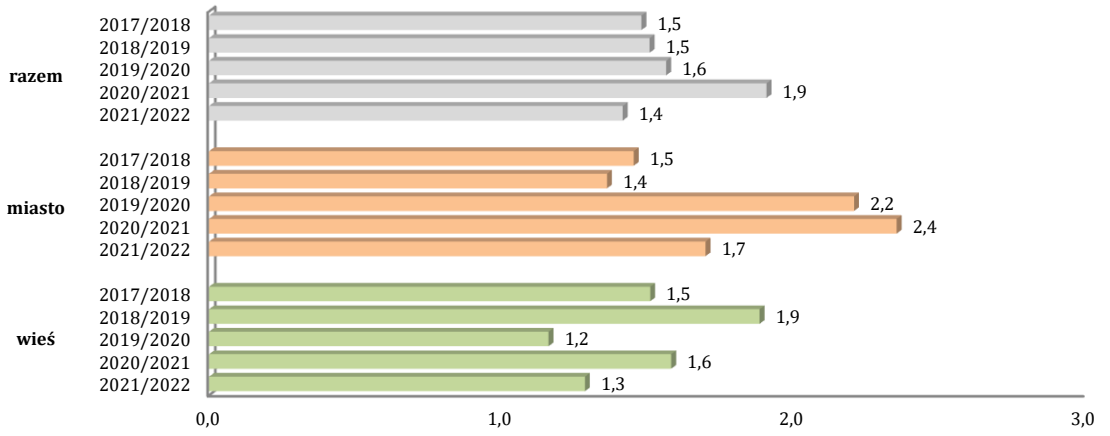

Tabela 16. Udzielanie porad w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		Zdiagnozowane zjawiska przemocy w szkole (w tym przemocy rówieśniczej)		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
rok szkolny 2020/2021									
Podstawowa	179 870	82 627	97 243	159	236	61	109	98	127
Liceum	36 524	35 432	1 092	5	13	5	13	-	-
Technikum i szkoła branżowa II st.	41 424	38 870	2 554	28	32	28	32	-	-
Branżowa I st.	9 665	9 183	482	9	9	9	9	-	-
Szkoła specjalna	2 783	2 396	387	111	306	29	148	82	158
Razem	**270 266**	**168 508**	**101 758**	**312**	**596**	**132**	**311**	**180**	**285**
rok szkolny 2021/2022									
Podstawowa	177 719	81 049	96 670	585	779	134	238	451	541
Liceum	37 146	36 112	1 034	38	71	38	71	-	-
Technikum i szkoła branżowa II st.	42 368	39 160	3 208	41	47	39	45	2	2
Branżowa I st.	7 512	7 065	447	9	13	7	11	2	2
Szkoła specjalna	3 348	2 932	416	127	224	33	62	94	162
Razem	**268 093**	**166 318**	**101 775**	**800**	**1134**	**251**	**427**	**549**	**707**

Wykres 24. Procent uczniów, którym udzielono porad w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

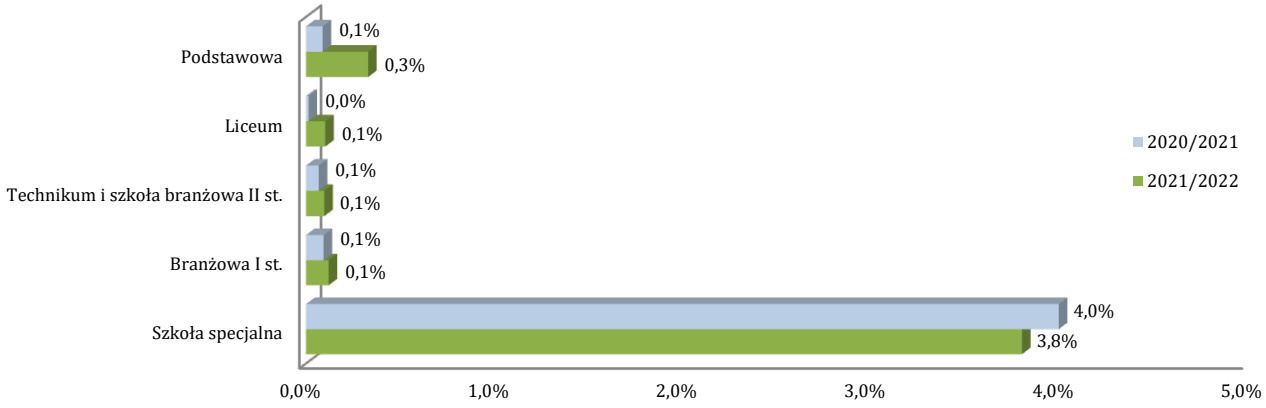

Wykres 25. Średnia liczba porad udzielonych uczniom w związku z przemocą w szkole w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

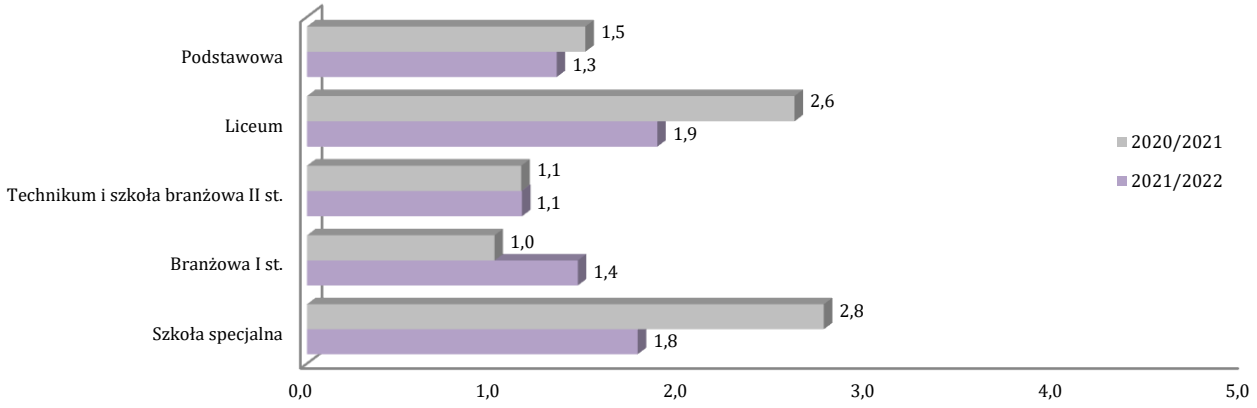

10. Udział pielęgniarki w realizacji szkolnego programu edukacji zdrowotnej

Do zadań pielęgniarki szkolnej należy m. in. prowadzenie edukacji zdrowotnej uczniów oraz uczestniczenie w szkolnych programach profilaktyki i promocji zdrowia.

W roku szkolnym 2021/2022 w szkolnych programach edukacji zdrowotnej realizowanych przez pielęgniarki szkolne uczestniczyło 140 813 uczniów, tj. 52,5% ogólnej liczby uczniów (w 895 placówkach). Nastąpił niewielki wzrost liczby uczestników o 0,9 p.p. w stosunku do roku poprzedniego. Ciągle jest to dużo mniej niż w okresie przed pandemią.

Tabela 17. Realizacja szkolnego programu edukacji zdrowotnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Ogółem		Miasto		Wieś		Ogółem		Miasto		Wieś	
	liczba szkół razem	szkoły objęte progr.	liczba szkół razem	szkoły objęte progr	liczba szkół razem	szkoły objęte progr	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci progr.	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci progr.	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci progr.
2017/2018	1 751	1 150	592	419	1 159	731	267 629	175 993	155 308	109 540	112 321	66 453
2018/2019	1 809	1 181	614	443	1 195	738	265 851	175 646	153 560	109 585	112 291	66 061
2019/2020	1 376	987	517	399	859	588	263 332	173 232	161 771	113 062	101 561	60 170
2020/2021	1 386	868	538	357	848	511	270 266	139 401	168 508	90 411	101 758	48 990
2021/2022	1 372	895	527	368	845	527	268 093	140 813	166 318	92 278	101 775	48 535

Wykres 26. Szkoły realizujące program edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

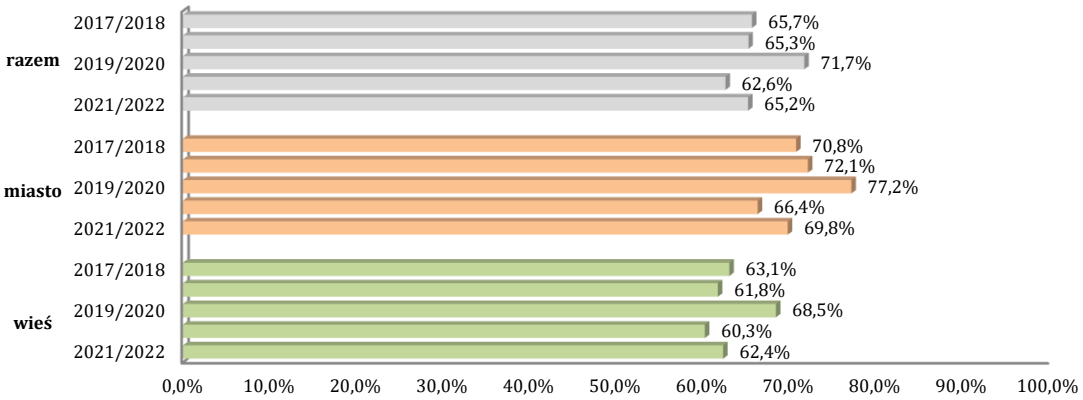

Wykres 27. Uczniowie objęci programem edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

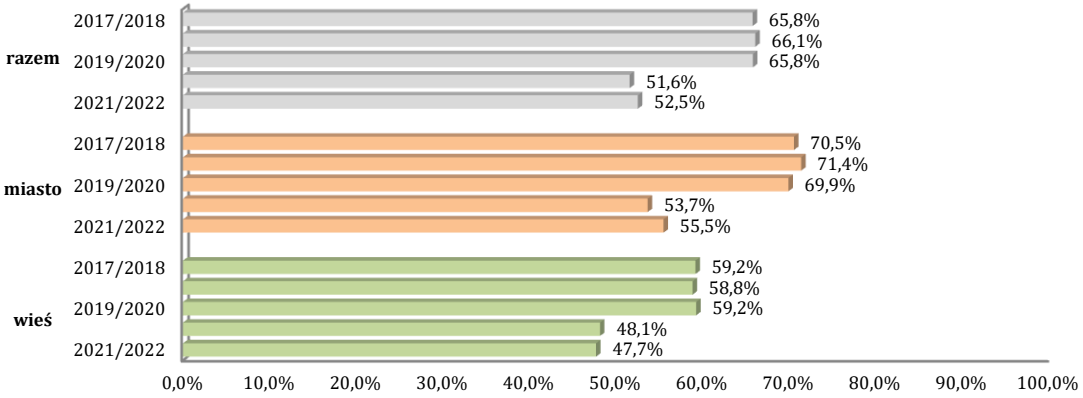

Tabela 18. Realizacja szkolnego programu edukacji zdrowotnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Ogółem		Objęci programem edukacji zdrowotnej			
	liczba szkół	liczba uczniów	liczba szkół	liczba uczniów	% szkół	% uczniów
rok szkolny 2020/2021						
Podstawowa	1 043	179 870	668	97 471	64,0	54,2
Liceum	127	36 524	75	15 121	59,1	41,4
Technikum i szkoła branżowa II st.	106	41 424	63	19 858	59,4	47,9
Branżowa I st.	60	9 665	33	5 378	55,0	55,6
Szkoła specjalna	50	2 783	29	1 573	58,0	56,5
Razem	**1 386**	**270 266**	**868**	**139 401**	**62,6**	**51,6**
rok szkolny 2021/2022						
Podstawowa	1 035	177 719	675	94 112	65,2	53,0
Liceum	127	37 146	86	20 205	67,7	54,4
Technikum i szkoła branżowa II st.	103	42 368	68	19 910	66,0	47,0
Branżowa I st.	56	7 512	35	4 419	62,5	58,8
Szkoła specjalna	51	3 348	31	2 167	60,8	64,7
Razem	**1 372**	**268 093**	**895**	**140 813**	**65,2**	**52,5**

Wykres 28. Szkoły realizujące program edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

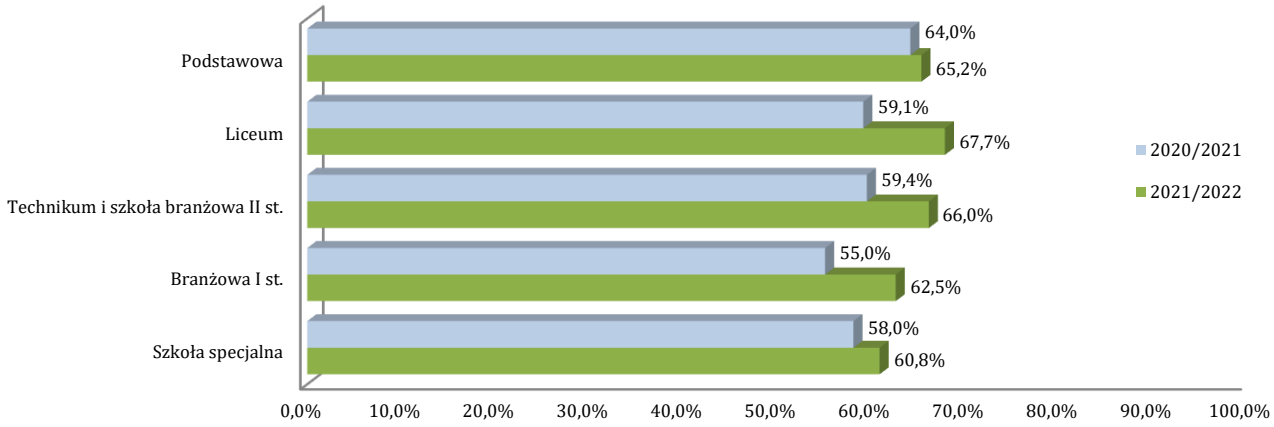

Wykres 29. Uczniowie objęci programem edukacji zdrotnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

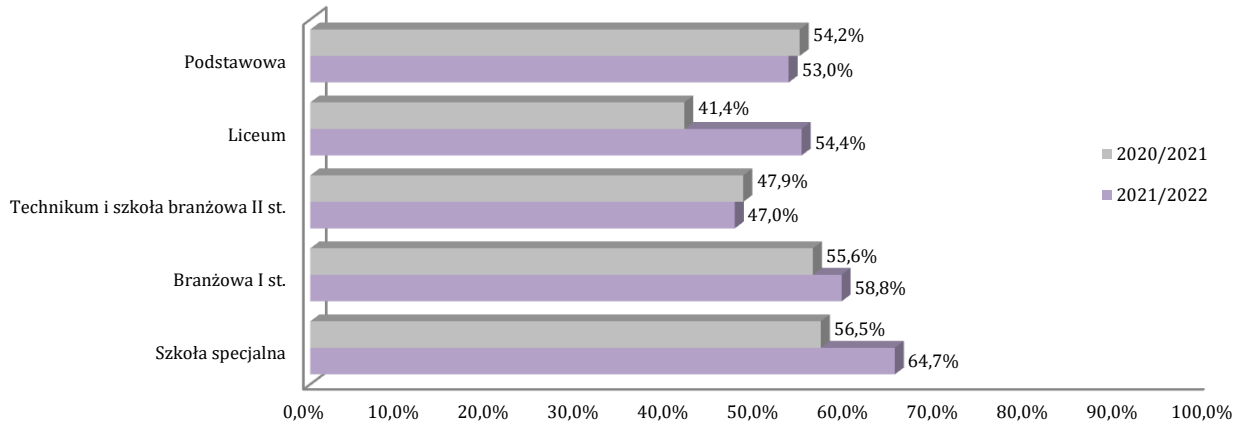

11. Działania edukacyjne pielęgniarki w zakresie zdrowia jamy ustnej

W roku szkolnym 2021/2022 edukacją zdrowotną w zakresie zdrowia jamy ustnej objętych było 745 szkół, co stanowi 54,3%. Jest to nieco więcej niż w roku poprzednim, ale znacznie mniej niż w latach przed pandemią. Działaniami edukacyjnymi objęto niespełna jedną trzecią uczniów. W latach przed pandemią było to blisko połowa uczniów, a w szkołach na wsi nawet w granicach 60%. W szkołach zrealizowano 2 409 różnych programów edukacyjnych.

Tabela 19. Działania edukacyjne pielęgniarki w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Ogółem		Miasto		Wieś	
	liczba szkół razem	szkoły objęte edukacją pielęgniarki	liczba szkół razem	szkoły objęte edukacją pielęgniarki	liczba szkół razem	szkoły objęte edukacją pielęgniarki
2017/2018	1 751	1 083	592	261	1 159	822
2018/2019	1 809	1 106	614	274	1 195	832
2019/2020	1 376	1 014	517	266	859	748
2020/2021	1 386	729	538	184	848	545
2021/2022	1 372	745	527	196	845	549

Wykres 30. Szkoły realizujące program edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

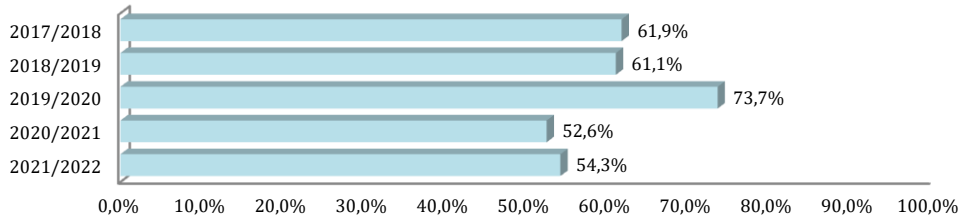

Tabela 20. Uczniowie objęci programem edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Ogółem		Miasto		Wieś	
	uczniowie szkół razem	uczniowie objęci edukacją pielęgniarki	uczniowie szkół razem	uczniowie objęci edukacją pielęgniarki	uczniowie szkół razem	uczniowie objęci edukacją pielęgniarki
2017/2018	267 629	128 868	155 308	63 341	112 321	65 527
2018/2019	265 851	129 677	153 560	63 933	112 291	65 744
2019/2020	263 332	121 691	161 771	59 017	101 561	62 674
2020/2021	270 266	82 384	168 508	40 497	101 758	41 887
2021/2022	268 093	79 136	166 318	37 243	101 775	41 893

Wykres 31. Uczniowie objęci programem edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

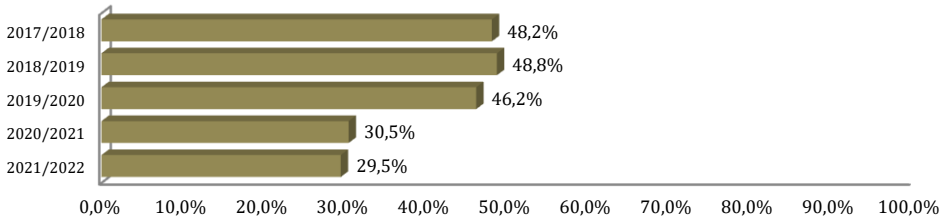

Tabela 21. Realizacja edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Ogółem		Objęci edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej			
	liczba szkół	liczba uczniów	liczba szkół	liczba uczniów	% szkół	% uczniów
rok szkolny 2021/2022						
Podstawowa	1 043	179 870	681	76 037	65,3	42,3
Liceum	127	36 524	13	2 262	10,2	6,2
Technikum i szkoła branżowa II st.	106	41 424	4	1 912	3,8	4,6
Branżowa I st.	60	9 665	6	1 092	10,0	11,3
Szkoła specjalna	50	2 783	25	1 081	50,0	38,8
Razem	**1 386**	**270 266**	**729**	**82 384**	**52,6**	**30,5**
rok szkolny 2021/2022						
Podstawowa	1 035	177 719	692	71 692	66,9	40,3
Liceum	127	37 146	15	2 833	11,8	7,6
Technikum i szkoła branżowa II st.	103	42 368	8	2 800	7,8	6,6
Branżowa I st.	56	7 512	5	513	8,9	6,8
Szkoła specjalna	51	3 348	25	1 298	49,0	38,8
Razem	**1 372**	**268 093**	**745**	**79 136**	**54,3**	**29,5**

Wykres 32. Szkoły objęte edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

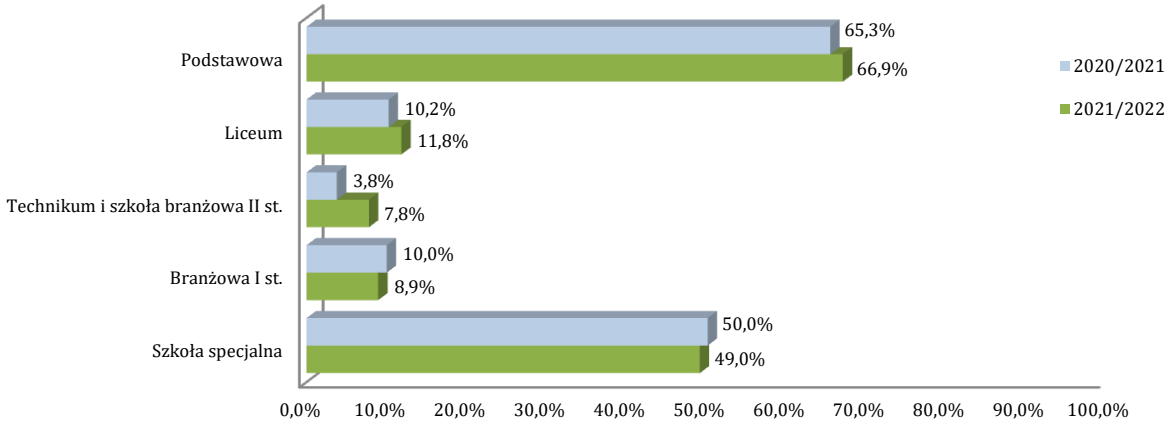

Wykres 33. Uczniowie objęci edukacją w zakresie zdrowia jamy ustnej w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

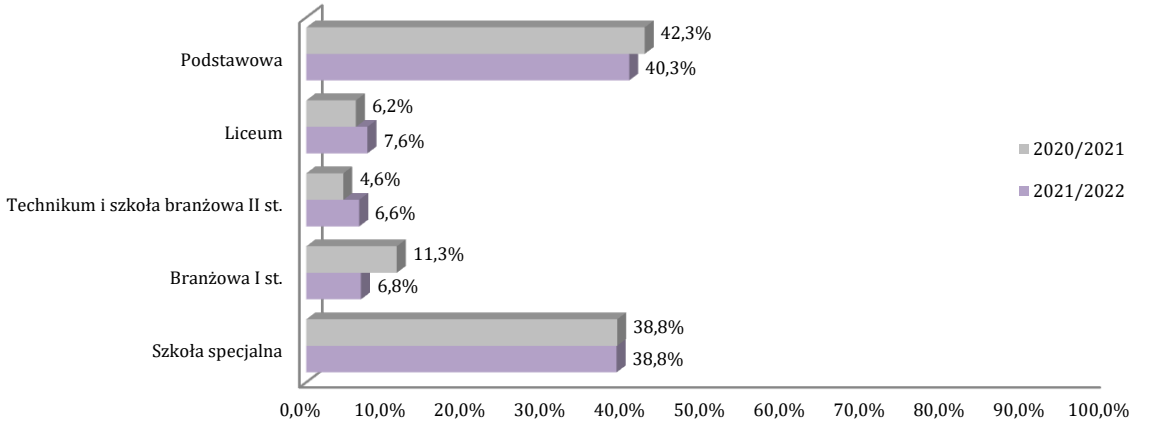

12. Profilaktyka fluorkowa metodą nadzorowanego szczotkowania zębów

Grupowa profilaktyka fluorkowa polega na prowadzeniu u uczniów szkół podstawowych (klasy I–VI) znajdujących się na obszarach, gdzie poziom fluorków w wodzie pitnej nie przekracza wartości 1 mg/l nadzorowanego szczotkowania zębów preparatami fluorkowymi 6 razy w roku, w odstępach, co 6 tygodni. Ze względu na trudności w realizacji zadania IMiDz wydał rekomendację, aby wykazywać profilaktykę przy realizacji min. 4 szczotkowań.

Na terenie województwa podkarpackiego w roku szkolnym 2021/2022 została przeprowadzona grupowa profilaktyka fluorkowa metodą nadzorowanego szczotkowania zębów u 47 916 uczniów, tj. ok. 47% uczniów szkół podstawowych podlegających profilaktyce fluorkowej

Tabela 22. Uczniowie szkół podstawowych podlegający profilaktyce fluorkowej (klasy I-VI) w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Ogółem		Miasto		Wieś	
	liczba uczniów ogółem	uczniowie podlegający badaniu	liczba uczniów ogółem	uczniowie podlegający badaniu	liczba uczniów ogółem	uczniowie podlegający badaniu
2017/2018	168 314	120 904	74 844	54 726	93 470	66 178
2018/2019	178 892	120 449	78 849	55 739	100 043	64 710
2019/2020	173 313	113 424	77 056	50 771	96 257	62 653
2020/2021	179 870	57 182	82 627	23 298	97 243	33 884
2021/2022	177 719	101 777	81 049	48 557	96 670	53 220

Tabela 23. Realizacja profilaktyki fluorkowej w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2021/2022

Klasa	Liczba uczniów podlegających profilaktyce fluorkowej metoda nadzorowanego szczotkowania zębów*	Liczba uczniów, u których wykonano profilaktykę fluorkową metoda nadzorowanego szczotkowania zębów
Szkoły podstawowe		
Klasa I	17 770	8 602
Klasa II	17 993	8 630
Klasa III	18 546	8 828
Klasa IV	18 188	8 451
Klasa V	17 416	7 885
Klasa VI	11 864	5 520
Ogółem	**101 777**	**47 916**

**zgodnie z instrukcją IMiD wliczono również uczniów, dla których opiekunowie nie wyrazili zgody*

Wykres 34. Realizacja profilaktyki fluorkowej w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2021/2022

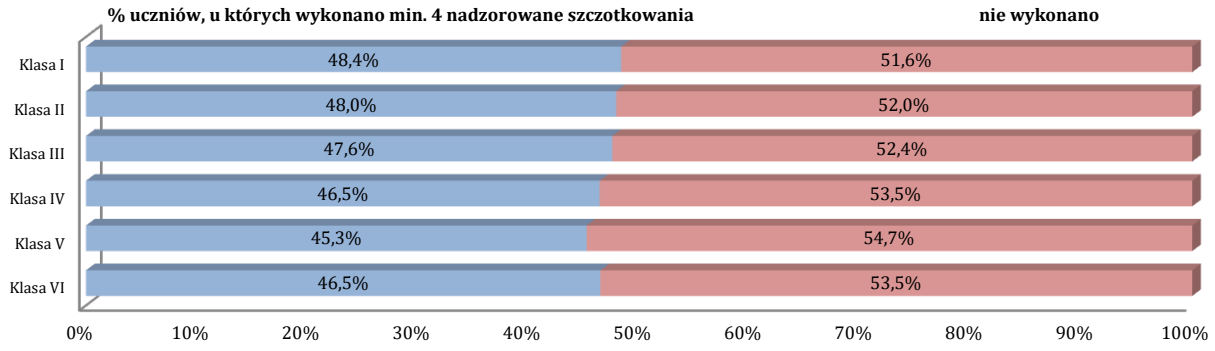

13. Testy przesiewowe (w części dotyczącej zadań pielęgniarki)

W ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą szkolną wykonywane są testy przesiewowe. Mają one na celu wykrywanie najczęstszych zaburzeń w rozwoju i stanie zdrowia, w określonych grupach wiekowych, w których zaburzenia te najczęściej ujawniają się lub pogłębiają.

W roku szkolnym 2021/2022 u prawie 96% uczniów podlegającym testom wykonano je.

Poziom wykonania testów prawie wrócił do wskaźnika sprzed pandemii.

Tabela 24. Testy przesiewowe w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Wykonanie testów przesiewowych		w tym:			
			miasto		wieś	
	Liczba uczniów podlegających testom przesiewowym	Liczba uczniów, którym wykonano testy	Liczba uczniów podlegających testom przesiewowym	Liczba uczniów, którym wykonano testy	Liczba uczniów podlegających testom przesiewowym	Liczba uczniów, którym wykonano testy
2017/2018	117 858	116 416	74 416	73 683	43 442	42 733
2018/2019	114 809	113 689	72 269	71 690	42 540	41 999
2019/2020	135 145	111 703	91 237	76 097	43 908	35 606
2020/2021	116 168	89 963	73 353	53 209	42 815	36 754
2021/2022	128 178	122 604	82 201	78 445	45 977	44 159

Wykres 35. Struktura procentowa liczby uczniów, którym pielęgniarki wykonały testy przesiewowe w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

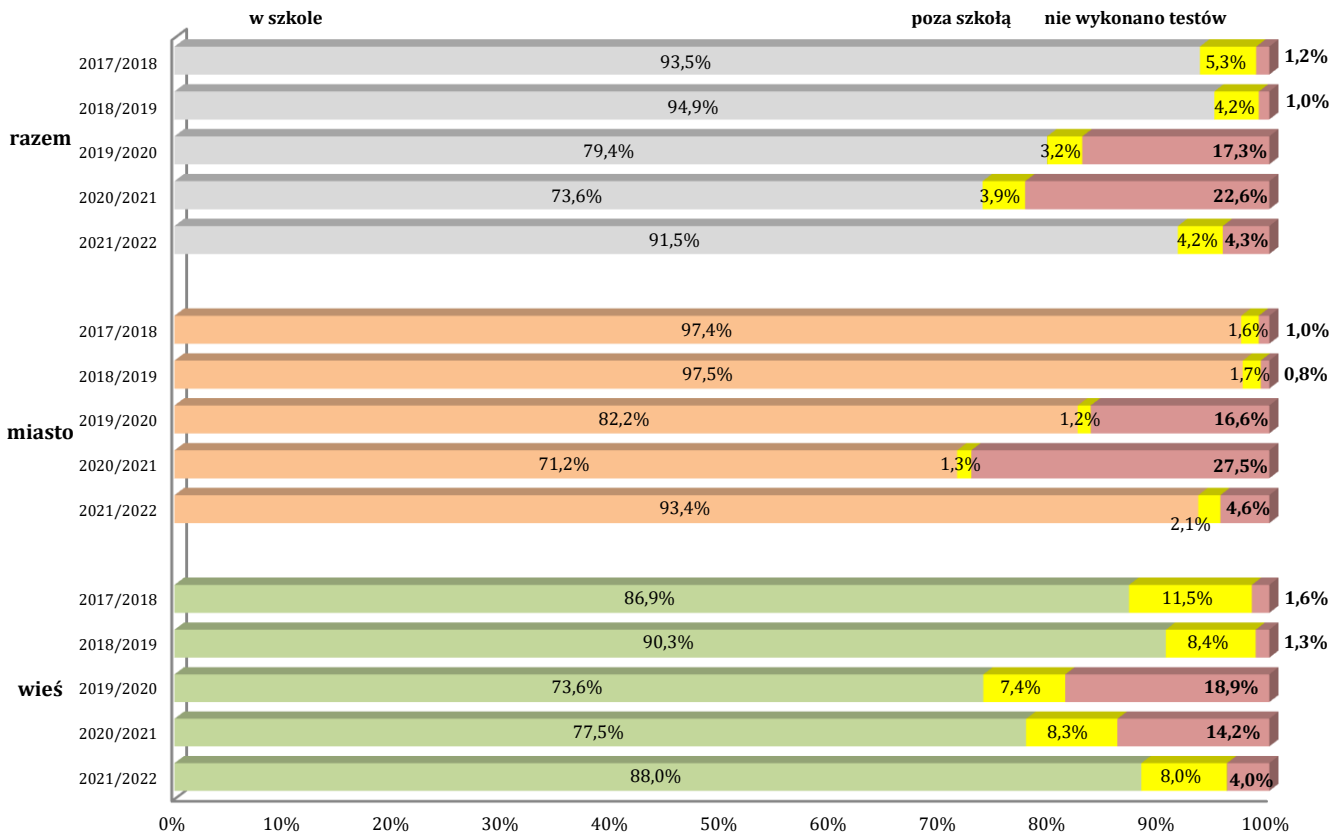

Tabela 25. Wykonanie testów przesiewowych w szkołach w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

Rodzaj szkoły	Wykonanie testów przesiewowych			w tym:			
				miasto		wieś	
	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych
rok szkolny 2020/2021							
Podstawowa	76 221	65 972	86,6	35 207	30 327	41 014	35 645
Liceum	17 161	9 313	54,3	16 746	9 028	415	285
Technikum i szkoła branżowa II st.	17 028	10 510	61,7	16 101	10 019	927	491
Branżowa I st.	4 621	3 135	67,8	4 392	3 032	229	103
Szkoła specjalna	1 137	1 033	90,9	907	803	230	230
Razem	**116 168**	**89 963**	**77,4**	**73 353**	**53 209**	**42 815**	**36 754**
rok szkolny 2021/2022							
Podstawowa	82 973	79 518	95,8	39 329	37 540	43 644	41 978
Liceum	18 980	17 978	94,7	18 502	17 569	478	409
Technikum i szkoła branżowa II st.	19 302	18 570	96,2	17 971	17 299	1 331	1 271
Branżowa I st.	5 497	5 156	93,8	5 138	4 820	359	336
Szkoła specjalna	1 426	1 382	96,9	1 261	1 217	165	165
Razem	**128 178**	**122 604**	**95,7**	**82 201**	**78 445**	**45 977**	**44 159**

Wykres 36. Struktura procentowa liczby uczniów, którym pielęgniarki wykonały testy przesiewowe w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

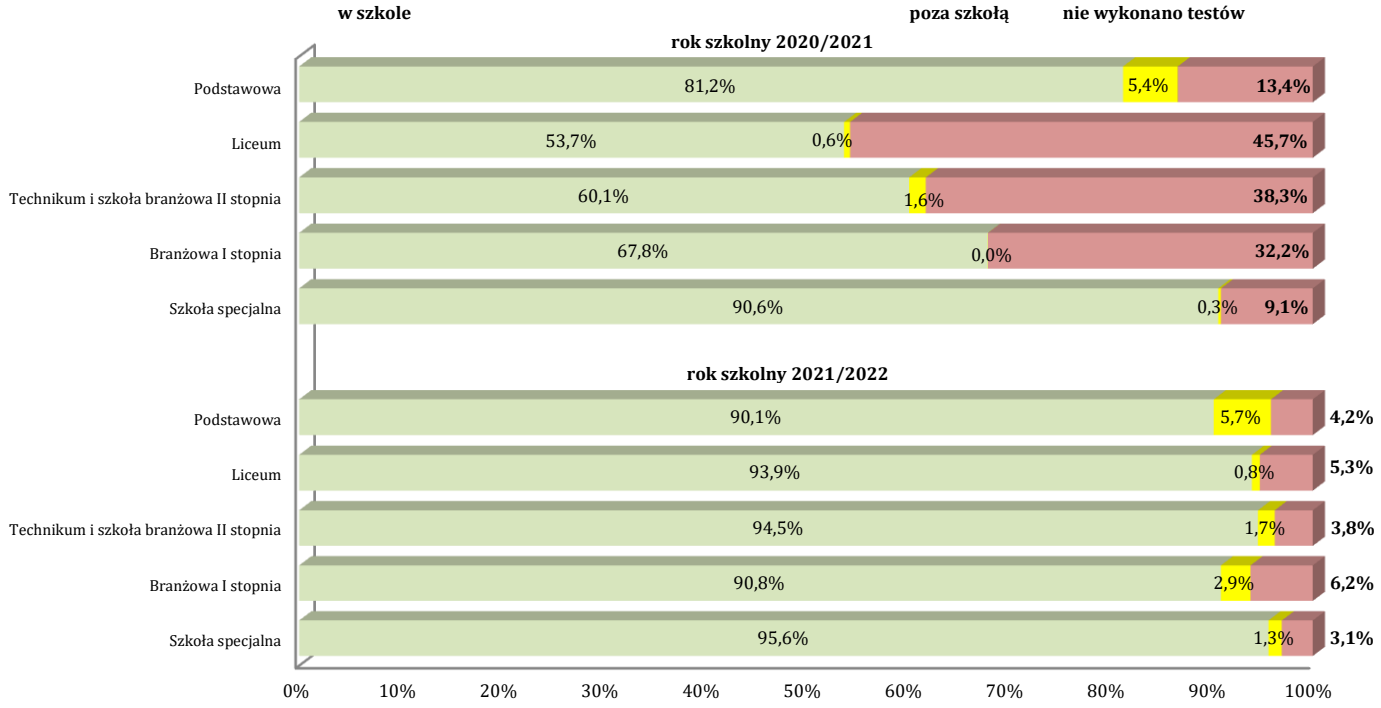

14. Profilaktyczne badania lekarskie

Opieka medyczna realizowana nad uczniami obejmuje również profilaktyczne badania lekarskie. W roku szkolnym 2021/2022 badaniom podlegało 105 951 uczniów we wszystkich typach szkół, zaś zbadanych zostało 75 082, co stanowiło 70,9%. Nastąpił znaczący wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 26,9 p.p., jednak nie osiągnięto jeszcze poziomu sprzed pandemii.

Pielęgniarka lub wychowawca dostarcza rodzicom *Karty profilaktycznego badania lekarskiego ucznia*, informuje rodziców o ich obowiązku wynikającym z odpowiedzialności za dziecko, która dotyczy wizyty z dzieckiem u lekarza POZ. Lekarz wykonuje profilaktyczne badanie, a wyniki wpisuje w odpowiednie miejsce w *Karcie* i obowiązkowo oddaje pielęgniarce szkolnej.

Tabela 26. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Profilaktyczne badania lekarskie			w tym:					
				miasto			wieś		
	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych*	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych*	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych*	%
2017/2018	101 629	87 750	86,3	66 291	55 756	84,1	35 338	31 994	90,5
2018/2019	91 770	78 801	85,9	60 512	50 488	83,4	31 258	28 313	90,6
2019/2020	110 560	60 048	54,3	78 507	39 315	50,1	32 053	20 733	64,7
2020/2021	100 493	44 235	44,0	66 102	22 515	34,1	34 391	21 720	63,2
2021/2022	105 951	75 082	70,9	71 056	46 788	65,8	34 895	28 294	81,1

* *na podstawie zwróconych kart badania profilaktycznego wypełnionych przez lekarza POZ*

Wykres 37. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

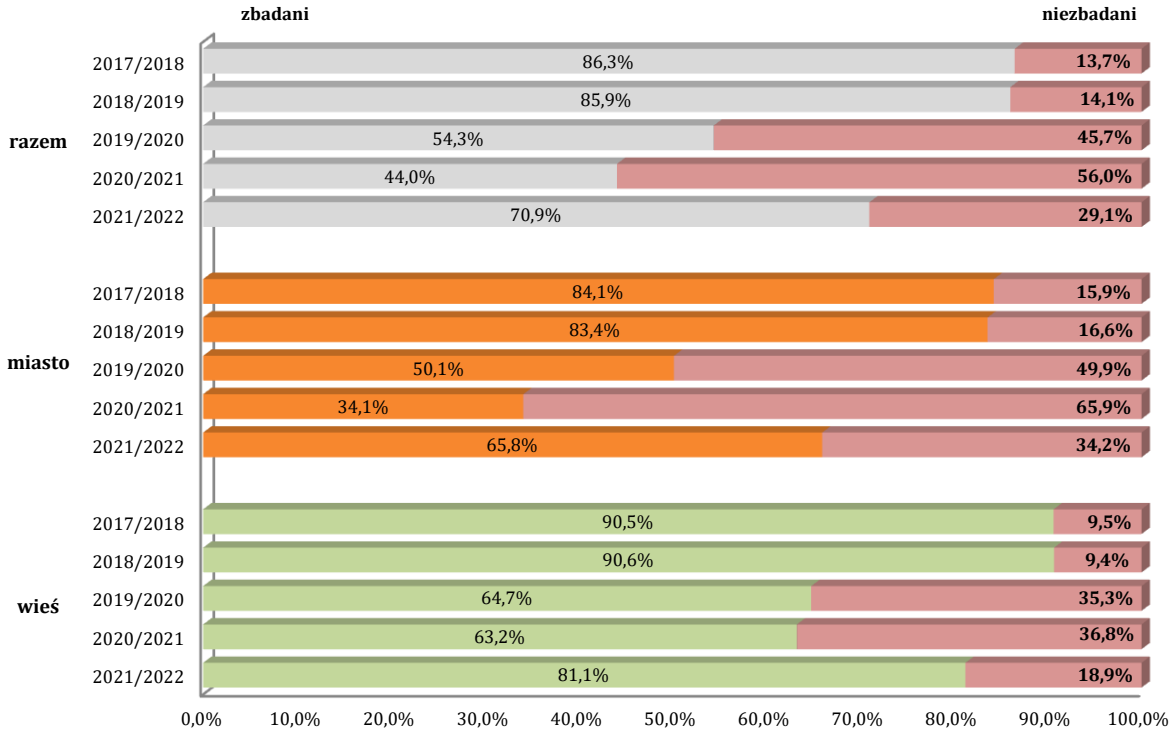

Tabela 27. Profilaktyczne badania lekarskie w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

Rok szkolny	Roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne		Klasa III szkoły podstawowej		Klasa VII szkoły podstawowej		Klasa I szkoły ponadpodstawowej		19 rok życia uczeń kończący szkołę ponadpodstawową	
	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów*
2017/2018	15 639	14 392	24 042	21 741	20 214	17 822	20 663	17 565	21 071	16 230
2018/2019	15 876	14 539	14 604	12 917	19 341	17 600	21 080	17 573	20 869	16 172
2019/2020	15 847	12 524	19 191	7 806	18 669	12 676	38 094	19 556	18 759	7 486
2020/2021	15 449	10 417	20 696	13 567	25 218	11 049	20 989	5 249	18 141	3 953
2021/2022	16 177	13 226	20 671	16 488	24 734	18 270	21 163	13 609	23 206	13 489

**na podstawie zwróconych kart badania profilaktycznego wypełnionych przez lekarza POZ*

Wykres 38. Uczniowie zbadani i niezbadani przez lekarza w latach szkolnych 2017/2018–2021/2022

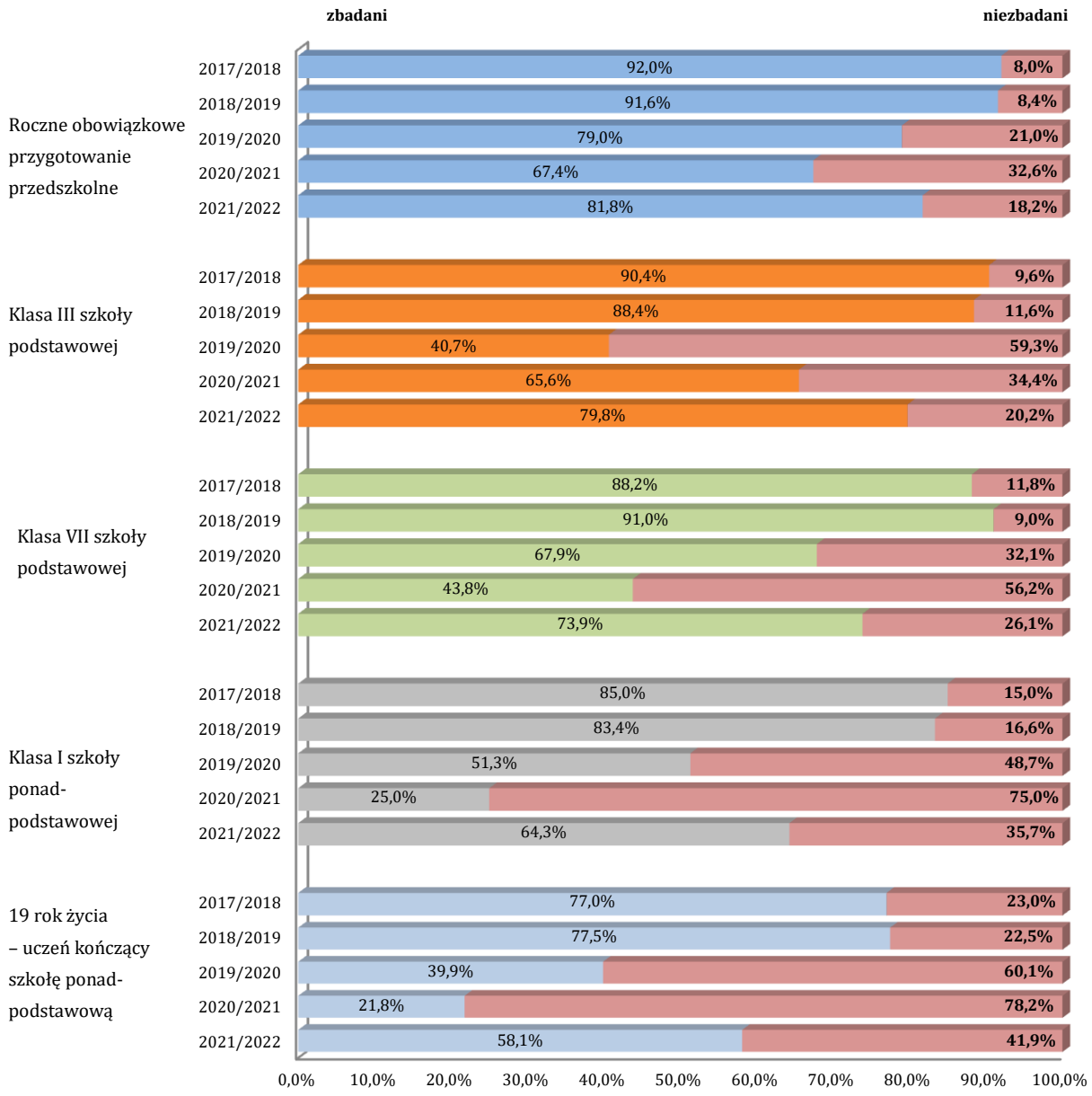

15. Opieka stomatologiczna

Opieka stomatologiczna w szkołach jest niewystraczająca. Prawie 60% szkół nie ma gabienetów stomatologicznych w swojej strukturze ani nie ma umowy z podmiotami leczniczymi na udzielanie uczniom świadczeń stomatologicznych.

Tabela 28. Opieka stomatologiczna w roku szkolnym 2021/2022

	Liczba szkół		
	razem	miasto	wieś
rok szkolny 2020/2021			
Gabinet stomatologiczny w szkole	107	73	34
Gabinet profilaktyki zdrowotnej w budynku należącym do innej szkoły (w zespole szkół) *Brak pola w formularzu MZ-06*	b.d.	b.d.	b.d.
Gabinet stomatologiczny w podmiocie leczniczym	462	192	270
Dentobus	15	7	8
Brak umowy na realizację świadczeń stomatologicznych	802	266	536
Razem	**1386**	**538**	**848**
rok szkolny 2021/2022			
Gabinet stomatologiczny w szkole	108	66	42
Gabinet profilaktyki zdrowotnej w budynku należącym do innej szkoły (w zespole szkół)	55	27	28
Gabinet stomatologiczny w podmiocie leczniczym	380	169	211
Dentobus	24	10	14
Brak umowy na realizację świadczeń stomatologicznych	805	255	550
Razem	**1 372**	**527**	**845**
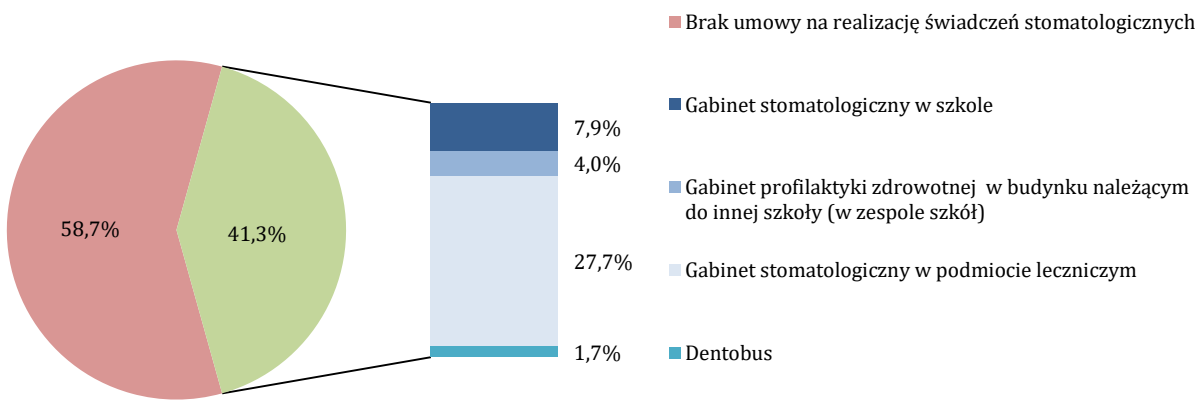
Wykres 39. Opieka stomatologiczna w roku szkolnym 2021/2022